The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi",
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JULY 27, 1960.

LATVIJA
AMERIKA

60./989. n-rs. TREŠDIEN, 1960. G.27. JŪLIJĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas teipu.

Jānis Klīdzējs

KĀ PAMODINĀT LATVISKO SIRDSAPZIŅU?

NORBERTS TREPŠA — JAUNA GARA UN SATURA IDEOLOĢIJAS MEKLĒTĀJS (1)

Sēdējām ar Norbertu Trepšu viņa dzīvoklī, kas sastāv no vienas pašas istabas, un runājām par visu, par ko divi latvieši šodien satikušies varētu runāties: par dzīvoto un nedzīvoto dzīvi mūsos pašos un ap mums; par studentu gadiem kādreiz Rīgā, par avīzēm, redakcijām, grāmatām un idejisko un politisko domāšanu toreiz; par vasarām Aglonā, Rēzeknē, Daugavpilī un pašu mājās — Krāslavā un Sakstagalā; par notikumiem un dzīvi Latvijā šodien; par visu to, kas drūzmējas, salūst un no jauna top gan bezcerīgs, gan apsološs visās pasaules tautās, un arī par tām izteiksmēm, kas izsitas virs mūsu trimdas sabiedrības līmeņa un kas reizēm parādās kā jauns vilnis, kas grib izlauzt jaunu upi, bet bieži vien apstājas un paliek par vecu, mierīgu, ie sildītu ūdeni, kurā pat aitas pamērcētu tikai purnus un paliktu stāvēdamas un garo domu domādamas.

Kaut kur lejā skanēja čikāgas iela, sestdienas un simtu riepu balsī.

Klausoties Norberta Trepšas domu vijumā, nevarēja nepamanīt daudzējādās izteiksmes, kas runāja no visa, kas bija šinī telpā. Grāmatas, avīzes un žurnāli latviešu, angļu, franču, vācu, latīņu, krievu un poļu valodās. Jāpiezīmē, ka Norberta Trepšas personā ir izteiksmīgi turpinājusies tā katoļu priesteru izglītības, tālākas redzēšanas un dziļākas pasaules un tās notikumu un sakarību izprašanas līnija, kas Vakareiropas tautām devusi gara dzīves atjaunotājus un brīdinātājus pret nobrukumiem. Ar šo valodu bagātību Norberts Trepša pieder pie tiem nedaudzajiem latviešiem, kas pasaules pulsus spēj klausīties un dzirdēt bez izolātoru traucējuma.

Pie sienām vairāku latviešu meistaru gleznas. Pamanāms, ka viņam patikuši zili-pelēcīgie gaismas un ēnu toņi. Liekas, ka vairums viņa izvēlēto gleznu varētu iet zem kopēja moto: dinamiskā vientulība. Nē, dzīvē, darbā un sabiedrībā Norberts Trepša nemaz neliekas būt vientulnieks. Tieši otrādi — viņš spēj būt visur un visā, kur šīsdienas cilvēkam un Latvijai vajadzīgs redzīgs nastu nesējs. Un kas to zina — varbūt savā nemierīgajā dziļumā viņš reizēm ir arī loti vientulīgs, sevišķi tad, ja viņš kādu izsalkušu vajadzību nākotnei ir sapratis un nosaucis vārdā agrāk nekā daudzējie to paspējuši pat nojaust. Tādā reizē tie nopūšas un saka: — Tu traucē mūsu mierīgo sadarbu un vienību.

Vientulniekam jānodomā: par agru, par agru . . . Un varbūt jānoiet malā un jādara kāds cits darbs, kur — nav par agru. —

Šī pati istaba reizē arī kalpo kā latviešu katoļu vienīgā mēnešraksta „Dzimtenes Balss" redakcija, jo Norberts Trepša ir šī izdevuma izdevējs un redaktors kopš 1957. gada. Mēnešrakstu „Dzimtenes Balss" ir iecienījuši un lasa daudzi latvieši, kas nav katoļi, jo šis izdevums ar jaunu kristiešu ideju dinamismu atbalso daudzas jaunas domas no visas pasaules, kas citos latviešu izdevumos ne katrreiz atrodams.

Vairāk nekā pirms divdesmit gadiem, vairāk nekā vakar, jaunu ideju dinamisms un drosme ir vajadzīga visā latviešu trimdas sabiedrībā. Mūsu pagātnes garīgie, idejiskie un politiskie krājumi sāk milzīgā steigā notērēties no valkāšanas ikdienā, no neatjaunošanās, no sklerozes, no reumatisma, no nemeklēšanas jaunos avotos un no grupu un grupiņu sentimentālas stabulēšanas vecajā, pierastajā stabulītē.

Vai katrreiz jāatvainojas par lietu nosaukšanu īstajā vārdā?

Kad mēs īpašim no savu domāšanas vienšētu pusaudžiem par garīgi, idejiski un politiski pieaugušu tautu, ja ne tagad, kad no pasaules bēdu un cerību kalvēm uguns dzirkstis sanēdamas kā spieti skrien cauv visu tautu dvēselēm?

(Nobeigums 5. lpp.)

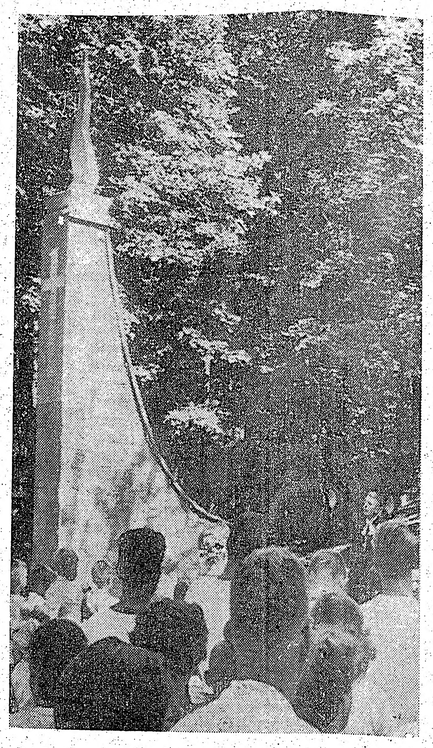

Pagājušās nedēļas nogalē Bērnu svētkos Sidrabenē iezīmējās kāds skaists un svinīgs brīdis, kas ilgi paliks atmiņā kā lielajiem, tā mazajiem: māc. A. Čops iesvētīja pēc mākslinieka Otto Grebžes meta darināto brīvdabas baznīcas altāri, piedaloties lielam dievlūdzēju pulkam. A. Kalniņa foto.

KOMŪNISMA BRIESMAS AFRIKAI

BEĻGI NEBŪT NAV LIELĀKĀ NELAIME, KAS VAR PIEMEKLĒT KONGO REPUBLIKU.

Salsberijā. Politiskās darbības ierobežošana nedēļas nogalē izraisīja demonstrācijas vairākās Dienvidrodēzijas pilsētās, izvēršoties demonstrantu cīņās ar policiju. Bulavojo pilsētā, kur bija aizliegta kāda nacionālās demokratu partijas sanāksme, bija nepieciešama pat armijas iejaukšanās, lai izklīdinātu ciņai nobriedušo demonstrantu pūli. Demonstrācijas Dienvidrodēzijā sākās jau pagājušās nedēļas vidū, kad policija galvaspilsētā Salsberijā apcietināja vairākus afrikāņu politiskos līderus un pārmeklēja viņu partijas mītnes.

Kamēr demonstrācijas Dienvidrodēzijā ieskata par vietēja rakstura, bez jebkādas redzamas tendences izplesties, federācijas ministru prezidents Velenskis brīdināja no kā daudz nopietnāka, ar nepārprotamu tendenci — no komūnisma Afrikā. **Ministru prezidents brīdināja, ka tie, kas šodien kritizē beļģu izturēšanos Kongo, īstenībā nedara neko citu, kā palīdz nolīdzināt ceļu Padomju Savienības iekļūšanai Afrikā.**

Valenskis atzina, ka daudzējādā ziņā taisnība tiem, kas pārmet Beļģijai, ka tā piešķirusi Kongo neatkarību, pēdējo iepriekš pienācīgi nesagatavojot. Bet, aizrādīja ministru prezidents, Beļģijai ar neatkarības piešķiršanu kavējoties, tās pašas balsis, droši vien, būtu pārmetušas beļģiem launprātīgu vilcināšanos. Velenskis lika saprast, ka Beļģijai veltīto pārmetumu aizkulises ir vairāk kā skaidras. Padomju Savienības interesēs ir turpināt chaosu, cik vien ilgi iespējams, lai šai laikā nostiprinātu savu iespaidu un raditu padomju atbalsta punktu Afrikā. „Es saku, un es to saku katēgoriski," deklarēja ministru prezidents, „ka Kongo tas jau ir noticis."

BĒRNU SVĒTKI SAULAINĒ

SVĒTDIEN, 31. JŪLIJĀ.

KENNEDIJS NOSLĒPUMU PASAULĒ

CENTRĀLĀS PRETIZLŪKOŠANAS AĢENTŪRAS DIREKTORS DALLESS IEPAZĪSTINA SENĀTORU KENNEDIJU AR VALSTS POLITISKAJIEM NOSLĒPUMIEM.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas nogalē demokratu kandidāta Kennedija vasaras mītnē centrālās pretizlūkošanas aģentūras direktors Allens Dalless iepazīnāja pēdējo ar to Sav. Valstu politikas daļu, kas līdz parastās publikas ausīm nekad nenonāk.

Nedējas nogales tikšanās bija pirmais gadījums kopš Kennedija izraudzīšanas par demokratu kandidātu prezidenta amatam, kad pēdējam tika dota iespēja ieskatīties valsts visdziļākos noslēpumos. Tāda pati privilēģija būs arī senātoram Džonsonam. Abi demokratu kandidāti visu vēlēšanu kampaņas laiku tiks regulāri informēti par valdības plāniem un politiku.

Slepenās informācijas sniegšana opozicijai pēc tam, kad izraudzīti opozicijas kandidāti, vēlēšanu gadā tiek darīta aiz diviem dažādiem iemesliem. Vispirms, lai opozicija — šai gadījumā demokrati Kennedijs un Džonsons — būtu lietas kursā un lai viņiem būtu iespēja operēt ar tādiem pašiem datiem, kādi ir otras partijas rīcībā. Un, otrkārt, lai opozicijai būtu zināms, kādus jautājumus vēlēšanu kampaņas laikā var pacelt publiski un kas atstājams nepieminēts, zinot, ka šos jautājumus publiski nepacels arī otras partijas kandidāts.

Pirmās tikšanās laikā Dalless iepazīstināja Kennediju ar Kubas, Kongo un citām Afrikas problēmām. Bet tas arī ir viss, kas par šo sarunu zināms.

ITALIJAI JAUNA VALDĪBA

Romā. Pagājušās nedēļas nogalē 23. reizi kopš 2. pasaules kara tika izraudzīts jauns Italijas ministru prezidents, kas šai postenī bija jau 1954. un 1959. gadā.

Kad pagājušās nedēļas sākumā no amata atkāpās ministru prezidents Fernando Tombroni, prezidents Gronki aicināja kristīgo demokratu partijas vadītāju Amintori Fanfani sastādīt jaunu — savu trešo — valdību. Tambroni amatā varēja noturēties vienīgi ar fašistu atbalstū, kas beigās noveda pie asiņainām komūnistu demonstrācijām, prasot 11 cilvēku dzīvību.

Jaunā Italijas valdība ir spēcīgākā, ar lielāko deputātu vairākumu parlamentā, kāda italiem bijusi kopš 1955. gada. Ministru prezidentam Fanfani savu atbalstu apsolījuši ne tikai viņa paša kristīgie demokrati, bet arī demokratiskie sociālisti, liberāļi un republikāņi.

LUMUMBA APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

PĒC BALTO VAJĀŠANĀM - LŪGUMS PĒC SAIMNIECISKAS UN FINANCIĀLAS PALĪDZĪBAS

Apvienotajās Nācijās. īsumā sakot, Kongo republikas ministru prezidents grib visu ko, tikai ne beļģus. Pēc pirmās sarunas ar Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru Hammeršildu, ka 30. jūnijā neatkarību ieguvusi Kongo republika var pastāvēt tikai tad, ja tā nekavējoties saņem saimniecisko un financiālo palīdzību no ārpuses. Lumumba izteica cerību, ka pieminētā palīdzība varētu nākt no Sav. Valstīm un Kanadas.

Runājot ar ģenerālsekretāru Hammeršildu, ministru prezidenta Lumumbas tonis bija daudz maigāks, nekā Leopoldvillē dzirdētā bravūra. Ar Padomju Savienību Lumumba vairs nedraud, izsakot cerību, ka Apvienoto Nāciju spēkiem izdosies atjaunot mieru un kārtību viņa nepilnu mēnesi vecajā republikā. Vienīgi **attiecībā pret beļģu bruņotajiem spēkiem viņa nostāja ir nemainīta, un viņš katēgoriski pieprasa visu beļģu karavīru izvākšanu.** Tas cita starpā arī tiek darīts. Galvaspilsēta Leopoldville jau atrodas pilnīgā Apvienoto Nāciju — zviedru un Gānas karavīru pārziņā. Luluaburgā, vienā no galvenajiem Kongo nemieru centriem, saimnieko Tunisijas karaviri. Pēdējiem bez šāviena padevās viss 3000 vīru lielais pilsētas garnizons. Bonnas pilsēta, pie Kongo upes grīvas atrodas marokāņu rokās. Arī citos nemieru centros beļģu vienības pamazām nomaina Apvienoto Nāciju karaspēks, liekot domāt, ka grūtākais jau aiz muguras.

Šīs nedēļas beigās ar situāciju Kongo republikā personīgi iepazīsies Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds, kura ātrais un noteiktais lēmums iejaukties nemieros aizkavēja pēdējo izvēršanos vēl lielākā un tālākejošā traģēdijā.

Visā Kongo situācijā vēl vienmēr ļoti neskaidrs ir Katangas provinces jautājums. Apvienoto Nāciju Drošības padome apelēja pie Beļģijas valdības izvākt beļģu spēkus no visas Kongo teritorijas, Katangu ieskaitot. Bet, pēdējā sevi ieskata par atšķēlušos no Kongo un līdz ar to par neatkarīgu valsti. Jautājumu vēl vairāk sarežģī apstāklis, ka Katanga solījusies pretoties Apvienoto Nāciju mēģinājumam stacionēt savus spēkus tās teritorijā. Pašreiz gan vēl ir cerība panākt kompromisa vienošanos un, proti, ka Apvienotās Nācijas uz Katangu nosūtīs tikai pavisam nelielas armijas vienības „izskata pēc", kamēr visa kārtības uzturēšana provincē tiks atstāta vietējo autoritāšu un beļģu karaspēka rokās. Katangas neatkarība vēl vienmēr ir atklāt jautājums.

Apstākļiem Kongo republikā pamazām normalizējoties, viena pēc otras paceļas problēmas, kas juku karstumā nebija pietiekami ievērotas. Astoņdesmit gadu ilgā valdīšanas laikā beļģi gan bija paguvuši modernizēt Kongo zemi, bet ne tās iedzīvotājus. Iedzimtajiem nav gandrīz neviena profesionāli izglītota cilvēka. Pēc beļģu aizvākšanās steidzami nepieciešami vismaz 200 ārstu, pretējā gadījumā draud epidēmijas. Visā valstī jūtams pārtikas un medikamentu trūkums. Rūpniecība ir apstājusies, jo trūkst agrāko eiropiešu lietpratēju tās vadīšanai. Ne par velti Lumumbas valdība solījusies garantēt drošību katram eiropietim, kas paliks uz dzīvi Kongo un tur strādāt.

Bet tendence vēl vienmēr ir pretējā virzienā, un eiropieši steidzas Kongo atstāt. Ja arī izdodas sagādāt pārtiku, izsargāties no epidēmijām, no jauna iedarbināt rūpniecību un nostabilizēt valdību, tad bez Katangas provinces Kongo republika nav spējīga eksistēt. Katangas minerālbagātības līdz šim deva 60% no visiem Kongo ienākumiem.

Ģenerālsekretārs Hammeršilds ir solījies darīt visu, kas vien viņa spēkos, lai mēģinātu pierunāt Katangas premjēru Tsombi atbalstīt Lumumba apvienotā Kongo republikā. Bet ir pavisam cits jautājums, vai ģenerālsekretāram tas izdosies.

KOMŪNISTI SPIEGO VIRS SPĀNIJAS

ČECHOSLOVAKIJAS LIDOTĀJIEM GRŪTIBAS' AR NAVIGĀCIJU

Madridē. Kamēr Padomju Savienības propagandas mašīnērija vienmēr vēl piekliedz pasauli par nelegāliem amerikāņu lidojumiem virs padomju zemes, paši krievi dara gluži to pašu, vienīgi slēpjoties aiz citu muguras.

Pagājušajā ziemā no Francijas ūnijas izstājās agrākā franču Rietumafrikas piekrastes kolonija Gvineja. Pēdējā, kopš tā laika, nodibinājusi visai draudzīgas attieksmes ar komūnistu pasauli, kas, protams, cenšas tās pēc iespējas kultivēt. Starp Čehoslovakijas un Gvinejas galvaspilsētām pastāv pat regulāra gaisa satiksme. **Kā tagad noskaidrojies, pasažieru pārvadāšana vien nebūt nav čechu gaisa līnijas galvenais uzdevums. Komūnistu interese Gvinejā iet pāri Spānijai un Marokai.**

Spānijai nav diplomātisku attieksmju ar komūnistu bloka valstīm. Bet atsevišķos gadījumos, kā ar čechu gaisa līniju, komūnistu lidmašīnām atļauts lidot pāri Spānijas territorijai, sekojot spāņu nospraustam ceļam. Un to nu atkal čechu lidotāji nepavisam nevar iegaumēt. Jo sevišķi pēdējā laikā čechu **lidmašīnas „nomaldās" no nospraustā ceļa, mēģinot pārlidot Sav. Valstu aviācijas bazes, tālu no komūnistu lidmašīnām nospraustā maršruta.** Līdz šim tas vēl nav izdevies, jo tiklīdz amerikāņu radars uztver čechu lidmašīnu tuvošanos, gaisā paceļas spāņu izniicinātāji un noved komūnistus atpakaļ uz pareizā ceļa. Tā kā Spānijas gaisa aizsardzība ir pašu spāņu darīšana, tad amerikāņi šais operācijās līdz šim vēl nav iejaukušies. (Spāņi gan lido ar amerikāņu iznīcinātājiem). Amerikāņu bazes Spānijā čechu lidmašīnām vēl nav izdevies nofotografēt. Bet ir ļoti iespējams, ka nofotografēti amerikāņu lidlauki Marokā. Un, proti, tās pašas čechu lidmašīnas, kas nespēj noturēt pareizo kursu virs Spānijas, līdzīgā kārtā „maldās" arī pārējā ceļa daļā. Nonākuši dienvidos no Gibraltaras šauruma, komūnisti, neievērojot iepriekš uzdoto maršrutu, dodas pāri Marokai un jau vairākkārt pārlidojuši visas trīs Marokā izbūvētās amerikāņu aviācijas bazes. Sav. Valstis solījušās no šīm bazēm izvākties līdz 1964. gadam un jau tagad labu laiku tur vairs nav neviena amerikāņu iznīcinātāja. Marokai pašai, savukārt, nav neviena pietiekami moderna iznīcinātāja, kas varētu nokert komūnistu ātrās turbolidmašīnas. Tās saimnieko netraucēti.

Jauns inženieris

Kalifornijas Technoloģijas institūtu beidzis P. Bolšaitis, iegūstot inženiera gradu. Absolventa kundze ir zobārste, kas šajā sakarā no Karakasas (Venecuēlā) viesojās Losandželosā.

Divi latviešu teologi

Žurnāls „The Lutheran" ziņo, ka šogad Amerikā ULCA semināros studijas beiguši 228 teologi, kuru vidū, cik zināms, ir arī divi latvieši — Uldis Cepure un V. Freimanis.

VAI GEITSKILS SPĒS NOTURĒTIES?

Pieaug neapmierināto skaits Anglijas strādnieku partijā.

Kad šī gada oktobrī sāksies Anglijas strādnieku partijas gadskārtējā konference, partijas vadītājam Geitskilam būs jāsastopas ar līdz šim spēcīgāko opoziciju, kas galvenokārt vērsta pret viņa aizsardzības politiku.

Londonā. Nemitīgi kaldinādami plānus par atgriešanos valdībā, angļu sociālisti veido divus krasus novirzienus par šīs nākotnes valdības aizsardzības politiku. Partijas vadītājs Geitskils pastāv, ka aizsardzības politikai būtu jābūt apmēram tādai, kāda tā ir tagad; ka Anglijai joprojām jābūt lojālai Ziemeļatlantijas organizācijai; ka Sav. Valstīm jāturpina Rietumeiropas aizsardzība (ar atomieročiem) un ka vienpusīga atomatbruņošanās nekādā gadījumā nav akceptējama.

Otrs novirziens, šai gadījumā strādnieku partijas kreisais spārns, par savu galveno platformu ieskata atomatbruņošanos, pat tad, ja Anglija to darītu viena pati. Šis kreisais spārns prasa arī Sav. Valstu bāzu likvidēšanu Anglijā un Anglijas atraišanos no Ziemeļatlantijas organizācijas.

Pēdējā laikā Geitskila opozicijai pievienojušās vairākas lielas arodbiedrības, kas līdz šim ietvēra vispārējo partijas, t. i., vadītāja nosprausto līniju. Līdz ar to sagaida, ka oktobra konferencē Geitskila opozicija varēs operēt ar turpat 3 miljoniem balsu, kas ir gandrīz puse no kopsummas. (Partijas konferencē deleģāciju rīcībā būs 6,5 milj. balsu.

No četrām lielākajām angļu arodbiedrībām divas, transportstrādnieku un apvienotā inženieru un elektroinženieru, ir krasi nostājušās pret Geitskila aizsardzības politiku, kamēr ogļraču un vispārējā strādnieku arodbiedrība apsolījusi savu lojālitāti līdzšinējai vadībai.

Lai uzvarētu, Geitskilam nepieciešams gandrīz visu mazāko arodbiedrību atbalsts. Pretējā gadījumā var piepildīties pareģojums, ka Bevanam pēc nāves izdosies paveikt to, kas viņam neizdevās dzīvam esot — atstādināt Geitskilu, partijas vadībai pārejot kreisā spārna rokās.

Tēlnieka A. Kopmaņa tēls pie strūklakas „varžu princese Ru beņa ģimenes dārzā Torontō. (skat. rakstu 4. lpp.).

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
lenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

RIETUMU KULTŪRAS TRAĢĒDIJA

K. KAMPE

Kongo krize, kas izpaužas āsā maidā pret beļģiešiem, ir kādas daudz lielākas krizes tikai viens simptoms; šī krize aptver visu Rietumu kultūru. Šīs kultūras un kristīgās reliģijas, ieskaitot visus tās veidus, territorija visumā ir viena un tā pati, un cik liels ir šis kultūras rajons, redzams no tā, ka kristīgai reliģijai pieder tikai apmēram viena ceturtā daļa no zemes iedzīvotājiem, un tie savā vairākumā pieder pie baltās rases. Kādas trīs ceturtdaļas zemes iedzīvotāju turas pie nekristīgām reliģijām, un ir tādi, kam reliģijas nemaz nav. Kristīgo valstu politiku reliģija ir ietekmējusi ļoti mazā mērā, un tur arī meklējama Rietumu kultūras traģēdija.

Āzijas un Afrikas tautas, ko kristīgās valstis nekristīgi izmantoja, ir atraisījušās un raisās vaļā no saviem svešajiem kungiem. No Rietumu kultūras politiskajā nozīmē ir atkritis arī ievērojams baltās rases sektors, kas aptver komūnistiskās valstis Eiropā, bet Eiropa ir tikai pussala pie lielā Āzijas kontinenta, un šī pussala nu ir kļuvusi mazāka. Ir jābaidās, ka tā pavisam netiek likvidēta un kā tādējādi neatliek tikai Āzijas kontinents.

Tālākā konsekvencē var arī notikt, ka Krievijas komūnisms nonāk zem Ķīnas diktatūras. Ja ķīniešu komūnistu tagadējie vadoņi tiešām domā, ka kodolieroču karā Ķīnā vēl paliktu cilvēki, kas, tad vairodamies, piepildītu pasauli ar ķīniešiem, tad šāda viņu ideja nerēķinās ar krievu biedriem, kuri pēc tāda kara par dzīvošanu gan domāt nevar, un šī iemesla dēļ Hruščevs ir spiests meklēt komūnisma izplatīšanos koeksistences ceļā, bet tas rada ideju sīku ciņu vai vismaz domstarpības ķīniešu un krievu komūnistu starpā. Šādā ciņā ķīnieši, pretendēdami uz pirmo vietu, savu stāvokli pamato, tā sacīt, uz „svētajiem rakstiem" — Marksa un Ļeņina dogmu — par to, ka ilgstoša koeksistence nav iespējama un kapitālisms jāiznīcina ar karu. Tā, vai citādi, šī ķīniešu prasība ir virzīta uz vadību pasaules komūnisma kustībā, un vadība komūnistiem nozīmē diktatūru. Ka pastāv Eiropā. Markss un Ļeņins par kodolieroču karu nevarēja ne sapņot, to ķīnieši nemin. Kodolieroču izgudrošana šo Marksa un Ļeņina teoriju ir sagāzusi. Ja kodolieroču karš tomēr izceltos, tad var gadīties, ka šo zemi pārvaldīs ķīnieši. Tuvākajā pārredzamajā nākotnē gan ķīnieši bez Krievijas kodolieroču karu nebūs spējīgi uzsākt, bet ja viņi tiek pie kodolieročiem, tad arī tas var notikt.

Ķīnas komūnisma nebūtu, ja nebūtu komūnisma Krievijā, un Krievijā tas izveidojās Rietumu kultūras morāliskā vājuma dēļ. Sekulāra sociālisma resp. komūnisma vienlīdzības ideja nekad nebūtu bijusi spējīga aizstāt Dievā fundēto kristīgo vienlīdzības ideju, ja kristīgā morāle vairāk būtu atcerējusies savu mazo brāli.

Rietumu un Austrumu starpā tagad jārēķinās ar politisko, ieskaitot nacionālo, ekonomisko un konvencionāli militāro, t. i. bez kodolieročiem, ciņu. Bez tam, Rietumu politiķi cer, ka komūnismu iznīcinās iekšēja revolūcija; tagad šai cerībai ir pievienojušies arī daži trimdinieki. Lieka, ka vieglāk to būtu izbeigt evolūcijas ceļā, bet tās ceļš ir garš.

Lai kā tas būtu iekšēji, ārēji ciņa turpinās politiski un ekonomiski, un abās frontēs krievi spēlē savu lomu kā atpalikušo zemju politiskas un ekonomiskas neatkarības atbalstītāji. Ja nu tautām, kas uz komūnismu netiecas, jāpieņem Austrumu palīdzība, tad tas nozīmē, ka attiecīgos politiski - ekonomiskās frontes sektoros Rietumi atkāpjas. Traģiskais elements šai ciņā ir tas, ka viņi atkāpjas ne krievu stiprākuma, bet sava egoisma dēļ. Tā egoisms kļūst par ienaidnieku pašam egoistam, un tā piepildās Kristus vārdi, kad Viņš saka, ka Viņš nevienu netiesā, bet kas nepilda Viņa Tēva gribu, tas pats sevi ir sodījis. Tā mēs atgriezamies pie augstāk teiktā, un tā ir kristīgās Rietumu kultūras traģēdija. Šo pašu iemeslu dēļ — laikā, kad Āzija un Afrika raisās vaļā no atkarības, atkarība pastāv Eiropā.

LIELA ROSĪBA TORONTO LATVIEŠU KATOĻU ĪPAŠUMĀ

Kanadas saules, ezeru un klinšu paradīzē Maskokā pāvērušies vārti jaunai latviešu atpūtas vietai — katoļu kopas jauniepirktajā īpašumā, kur čakli talcinieki veic uzpošanas darbus. Augšā pa kr. — skats pāri likumotajai Maskokas upei. Vidū — lai nodrošinātu labu peldēšanos un laivošanu, no upes līča jāizvāc vecie koki. Pa labi — centīgs talcinieks izmēģina roku pie celmu zāģēšanas ar fuksīti.

A. Stikuta foto.

Ik nedēļas savi pāris duči talcinieku kā arī vasarnieki iegriežas Toronto latviešu katoļu vienības lauku īpašumā, pie Spence ezera Maskokā.

Talcenieki šai pavasarī nopirkto īpašumu ir jau paspējuši uzpost, tāpat daudz paveikts pludmalē, kur gadiem ilgi nekoptajā upes līci bija sakrājušies celmi, kuŗi apgrūtināja kā peldēšanos, tā braukšanu ar laivām. Tagad jau ir tik tālu, ka var ērti peldēties. Protams, vēl ir daudz kas jāpaveic, lai dienā, kad īpašumam tiks dots vārds, tas nedarītu kaunu latviešu gaumei un prasībām.

Gandrīz katru nedēļas nogali tur var sastapt vienības priekšnieku V. Miklašēvicu, kam darba pilnas rokas, gan izrīkojot dāļot. Pie tam nedrīkst piemirst var apliecināt visi tie, kas pagārī maksķerēšanu, jo zivju jušajā nedēļas nogalē tur bija Maskokas upē ir pa pilnam, to vilkuši labi krietnus basus.

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

PIRMAIS NO PIRMAJIEM

Šinīs dienās Toronto universitāte ir piesūtījusi visiem Inženierzinātņu fakultātes studentiem 1960. gada eksāmenu rezultātus. Šie rezultāti rāda, ka otro kursu kā pirmais ir nobeidzis Juris Svenne un ieguvis ne tikai uzslavu, bet arī desmit stipendijas. Tas ir lielākais stipendiju skaits, kādu jgbkurš Inženierzinātņu fakultātes students šogad ieguvis, un to kopvērtība ir ap $3.000,00.

Sāskaņā ar Toronto universitātes noteikumiem Juris Svenne saņem tikai vienu labāko un vērtīgāko sipendiju, bet pārējās deviņas dabū viņa studiju biedri. Eksāmenu rezultātu pārskats rāda, ka vienu Jura Svennes iegūto stipendiju saņem labākais Ķīmijas nodaļas students, vienu labākais Mēchanikas nodaļas un vienu labākais Elektrības nodaļas students. Pa vienai no šīm stipendijām saņem 2., 5. un 5. labākais Fizikas nodaļas students un pa vienai 2. Mēchanikas un 3. Elektrības nodaļas students. Rezultāti rāda, ka vienu no šm Jura Svennes iegūtām stipendijām saņem latvietis. Citiem vārdiem tā paliek pašu mājās. Publicētie rezultāti rāda, ka centīgais latviešu students Juris Svenne ir izvirzījies kā pirmais no pirmajiem otrā kursa Inženierzinātņu fakultātes studentiem.

Juris Svenne studē Toronto universitātes Inženierzinātņu fakultātes Fizikas nodaļā, un viņa galvenā interese ir atomenerģija. Viņš ir agrākā LNAK valdes priekšsēža A. Svennes dēls un latviešu studentu korporācijas Fraternitas Lataviensis loceklis. Blakus studijām Juris Svenne ir aktīvs Pirmās ev.-lut. draudzes kora un Toronto Jaunatnes darba kopas dalībnieks.

JAUNATNES DIENAS ČIKĀGĀ

6. un 7. augustā Concordia Teachers College telpās (7400 W. Augusta, River Forest) Čikāgā notiks Latviešu draudžu apvienības vidienes apgabala Jaunatnes dienas.

Paredzams, ka šīs jaunatnes dienas būs plašākās, kādas līdz šim ir notikušas. Tās atklās sestdien, 6. augustā, plkst. 10.00. Sekos prof. Rozentāla priekšlasījums „Kristus klātbūtne." Pēcpusdienā paredzēts māc. A. Čopa priekšlasījums — „Garīgā klātiene", Valijas Zobenas lieciba un grupu Bībeles stundas mācītāju vadībā. Plkst. 7.00 jaunieši piedalīsies kopīgā uzvedumā: „Tēvzemes daudzinājums", kam sekos jaunatnes dienu jautrā daļa ar linkolniešu uzvesto dziesmu spēli „Zaļā pļavā". (Iejas biļetes, kas maksā $1.00 pieaugušiem un 50¢ bērniem, dabūjamas pie draudžu mācītājiem).

Svētdien, 7. augustā, pēc svētbrīža, plkst. 9.00 no rīta, paredzētas jauniešu sacensības. Pl. 11.00 dievkalpojums, kur spredikos māc. A. Čops, piedalīsies Milvoku Kristus draudzes jaunatnes koris. Erģelniece Maija Jēkabsone. Pēcpusdienā ekskursijas uz Čikāgas ievērojamām vietām.

Jaunatnes dienu rīkotājas ir Čiānas, Sv. Jāņa un Sv. Pāvila draudzes Čikāgā, kas laipni aicina visus tautiešus atcerēties skaisto jaunību, piedalīties un atbalstīt šo pasākumu.

D. V.

CHRUŠČEVA AUSTRIJAS APMEKLĒJUMA ATSKAŅAS

(mo) Ņikita Hruščevs savā Austrijas apmeklējumā visai skaidros vārdos lika saprast, ka Padomju Savienība liks sarkanarmijai iesojot neitrālajā Austrijā, ja amerikāņi neatteiksies no sava nodoma, varbūtēja konflikta gadījumā izsaut raķetes no savām bazēm Ziemeļitalijā.

Šis Chruščeva drauds ļoti satraucis Austrijas iedzīvotājus un sagādājis lielas galvassāpes arī valdībai. Politiskie novērotāji domā, ka Chruščeva viesošanās termiņš Austrijā tika saīsināts par vienu dienu tādēļ, lai valsts prezidentam Rābam dotu iespēju personīgās sarunās mierīgā atmosfairā pārrunāt ar Ņikitu viņa draudus, kā arī Austrijas vispārējo nostāju eventuāla konflikta gadījumā.

Kaut gan Austrijas valdība savā ārpolitikā pēckara gados spējusi ieturēt pilnīgi neitrālu nostāju, tomēr nepārprotama ir tās nosliece uz Rietumiem, kuŗu ievērojami pallelināja pieredze Ungārijas revolūcijas laikā. Saskarā ar pierēdzi Austrija, līdzīgi Somijai, cenšas savus reparāciju maksājumus Padomju Savienībai kārtot regulāri noteiktajos termiņos, lai nedotu iemeslu pārmetumiem. Kā zināms, pēc miera līguma parakstīšanas Austrijai tika uzlikts pienākums reparācijās bez maksas Padomju Savienībai nodot preces 150 miljonu dolaru vērtībā, piedevām vēl vairākus miljonus tonnu naftas. Kaut gan karā smagi cietušai un saimnieciski vāji nostādītai jaunajai republikai tā bija smaga nasta, tomēr mērķtiecīgā saimnieciskā plānošanā Austrijas līdzšinējā valdība ir iespējusi līdz šim reparācijas nokārtot jau gandrīz 121 miljona dolaru vērtībā. Līdz reparāciju termiņa notecēšanai, nākamā gada 27. jūlijam, atlikušī vairs tikai sūtījumi 29 milj. dolaru vērtībā, no kuriem jau 21 milj. vērtībā nodoti izpildīšanai, atstājot tiešā pārpalikumā vairs tikai ap 6 miljoni dol., kas, ievērojot samērā stabilo valsts saimniecisko struktūru, kā arī nostabilizēto Austrijas šiliņa vērtību, ir tikai sīks pārpalikums.

Cenšoties atbrīvoties no nepatīkamā parāda, Austrijas valdība pamazām sāk plānot līdzšinējā reparāciju eksporta iesaistīšanu savstarpējā tirdzniecības līgumā ar Padomju Savienību. Kamēr pedējā neatkarības gadā pirms aneksijas Visvācijai 1937. g., uz Padomju Savienību tika eksportētas preces tikai 0,8% vērtībā no kopīgā valsts eksporta, bet importētas 0,4%, 1959. gadā tas bija sasniedzis jau 3,5 no kopīgā eksporta un 2,6 no kopīgā importa. Krievi austriešiem piedāvāja ievest vairāk nepārstrādātas eļļas, pagarinot līdz Presburgai izbūvēto eļļas vadu par 40 kilometriem līdz Švechatai, kur atrodas Austrijas lielās eļļas rafinērijas. Austriešu saimniecības plānotāju aprindās šis priekšlikums nerod pārāk lielu atsaucību, jo tās negrib nekādā ziņā padarīt sevi atkarīgas tikai no vienas zemes eļļas importa. Iespējams būtu palielināt ogļu importu, kā starpniecības uzņemšanos krievu mašīnu pārdošanā, kaut gan šis atrisinājums ievērojami ietekmētu tirdzniecības īpatsvara izpildīšanos ar Čechoslovakiju. Krievi nekādā ziņā negrib pieļaut Austrijas eksporta pārpalikumu samaksāt cietajā valūtā, mēģinot pārpalikumu izlīdzināt ar savu ražojumu eksportu, kaut gan kvalitātes ziņā tas bieži ir tālu iepakaļ citu valstu ražojumiem.

Tā kā Chruščeva svīta bija arī lielāks skaits saimniecisko ekspertu, tad secina, ka konkrētās sarunās iespējams panākt abām pusēm pieņemamu preču kustības atrisinājumu.

Blākus tam tomēr kā liels bieds Austrijas sabiedrisko domu uzbudina Ņikitas piedraudējums konflikta gadījumā ļaut savai armijai iemaršēt Austrijas teritorijā. Zinādami blakus Ungārijā koncentrēto armijas vienību stiprumu, austrieši rēķinās ar vislaunāko.

Izeja no šī stāvokļa būtu vienīgi mēģināt izdarīt spiedienu uz Italiju, lai tā anullē ASV tālsāvēju bazes savā territorijā. To arī Ņikita grib panākt, izspēlējot kaimiņus savstarpēji, lai samazinātu Rietumu spēkus un draudus no ciešā rakešu bāzu loka Eiropā.

Bet nav izslēgts, ka, mācoties no notikumiem satelītu valstīs, Austrija piepeši izšķiras par pilnīgu pieslēgšanos Rietumu sabiedrotajiem, uzņemoties visas tālākās norises konsekvences.

Jauns rekords

Jaunu augstuma rekordu uzstādījis amerikāņu flotes lidotājs ar lidmašīnu „F-4", sasniedzot 30.018 metru lielu augstumu.

„Polaris" iztur pārbaudi

Amerikāņu „Polaris" raķete sekmīgi izturējusi pēdējo pārbaudījumu pirms mēģinājumu uzsākšanas no milzīgās Džordža Vašingtona atomzemūdenes. Izšauta no kādas apakšzemes cisternas, Polaris nolidoja 1100 jūdžu un attaisnoja visas uz tās liktās ceribas. No „Džordža Vašingtona" šaušanas mēģinājumi turpināsies, zemūdenei atrodoties zem ūdens.

LATVIJAS AMERIKA pārstāvis KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

„VĀJAIS LAI SAKA - ES ESMU STIPRS!"

VISPASAULES BAPTISTU APVIENĪBAS 10. KONGRESĀ RIODEŽANEIRO „PAZŪD" LATVIJAS KAROGS

Saka, ka Roma esot visu kristiešu svētceļnieku mērķis, bet šinī reizē visi ceļi veda uz Brazilijas bij. galvaspilsētu Riodeženeiro, kur no 26. jūnijā līdz 3. jūlijām notika Vispasaules baptistu apvienības kongress. Šajā kongresā piedalījās 69 nāciias ar savīem karogiem un savu zemju sūtītiem oficiāliem baptistu pārstāvjiem. Arī Maskava piedalījās ar septiņiem pārstāvjiem, kas reprezentēja Padomijas „baptistu draudzes". Nebija pārstāvju no okupētās Latvijas, Igaunijas un Lietuvas.

Kongresu atklāja sporta hallē, klātesot ap 30.000 apmeklētāju. Auditorijai stādija priekšā nāciju pārstāvjus ar viņu karogiem ,paziņojot, no kādas zemes katrs pārstāvis ierodies. Šie karogi pa visu kongresa laiku atradās uz paaugstinājuma. Bija izstādīti arī attiecīgo valstu gērboņi, starp tiem bija arī Latvijas brīvvalsts gērbonis, bet Latvijas karogu neļāva izstādīt.

No visām pārstāvētām delegācijām šai kongresā vislielākā bija latviešu emigrantu un trimdinieku delegācija, skaitā pāri par 200, ar 120 koristiem, tautas tērpos. Koŗi ustājās ar latviešu dziesmām un iekļāvās arī 2.000 dziedātāju lielajā kongresa koporī. Latviešu tautas meitas guva nedalītu piekrišanu no visām delegācijām.

Sīva ciņa notika Latvijas sarkan-balt-sarkanā karoga dēļ, lai atļautu to novietot starp citu nāciju karogiem, bet šo ciņu zaudējām. Visiem Brazilijas un brīvās pasaules latviešiem tas bija kā pliķis sejā, ka latviešus neatzina kā nāciju un noraidīja. Šī ciņa, lai arī bez panākumiem, tomēr bija laba reklāma Latvijai, un tanī lieli nopelni māc. Jānim Šimim un Andr. Arājam. Abi šie mācītāji dienu ierīekš griezās pie baptistu alianses sekretāra G. Horna ar lūgumu atļaut novietot mūsu karogu, bet viņš šo lūgumu noraidīja, aizrādot, ka Padomju delegācija to nevēlētos, un ka kongresa vadība jau izlēmusi nepielaist Latvijas karoga izlikšanu. Horns norādīja, ka šo lietu varot nokārtot Vispasaules baptistu alianses prezidents Dr. Th. F. Adams.

Prezidents Adams savukārt paskaidroja, ka latviešiem neesot sava delegāta Apvienoto Nāciju komitejā un tātad, latvieši neesot arī nekāda nācija. Pēdīgi, izsakot savu nožēlu, viņš atļaida abus latviešu protestētājus! Turklāt, kad tie Adamām aizrādīja, ka brīvībā esošie latvieši grib runāt to vārdā, kas šodien paši nevar runāt, un ka vairums esam bēgļi, tad viņš ieteicea visiem atgriezties atpakaļ Latvijā . . .

Pēc šim debatēm māc. A. Arājs iesniedza rakstveida protestu kongresa vadībai, kuŗu parakstīja visi kongresā ieradušies latviešu mācītāji un pārējie, un to nodeva pēc piederības izlemšanai. Tomēr arī šim rakstveida protestam panākumu nebija. Bet, kā vēlāk uzzinājām no brašiem ziliešiem, tad kongresa vadības sēde esot bijusi diezgan vētraina, jo bijuši latviešiem arī aizstāvji, gan no amerikāņiem, gan arī no braziliešiem, kas ieteikuši nerēķināties ar krieviem, bet F. Adamam bijušas veto tiesības.

Tā kā par Vispasaules baptistu alianses prezidentu nākošiem pieciem gadiem tika ievēlēts brazilietis Dr. J. Sorens, kas ir liels latviešu draugs, tad viņš kongresa slēgšanas dienā lielajā sporta hallē, kur bija pāri par 200.000 apmeklētāju, atļāva noslēgumā novietot arī Latvijas karogu. Bija paredzēts, ka karogus nenonesis tautu piederīgās personas, bet to izdarīs brazilietes, tērptas visas vienādi — baltās blūzēs un tumši zilos brunčos. Latvijas karogs ar visu mastu tika nodots kārtotājai, kādai amerikānietei, bet mūsu delegācijai par lielu brīnumu, Latvijas karoga atkal nebija. Kad šo lietu mēģināja noskaidrot, jo nu bija atļauts no Alianses vadības, tad mūsu karogu atrada pieslietu skatuves aizmugurē. Rīkotāji aizbildinājās, ka esot pietrūkusi viena persona, kas karogu iznestu zāles priekšā u.t.t. Kaut gan latviešiem šim nolūkam bija tautu meita, to noraidīja . . .

Bez protestiem un iesniegumiem Latvijas karoga lietā bija arī vēl citi iesniegumi. Septiņi augsti baptistu garīdznieki iesniedza peticiju ar apsūdzību pret krievu delegāciju.

Desmitam vispasaules baptistu kongresam iesniegtā peticija pieprasa, lai visi brīvās pasaules baptisti nostājas pret komūnistu viltus praviešiem. Peticijas parakstītāji vēlas panākt, lai Vispasaules baptistu savienība atsakās no katras sadarbības un koeksistences ar Maskavas propagandistiem un lūdz kongresa vadību nepielast šos, kā arī citus pārstāvjus no citām komūnistiskām zemēm brīvo tautu baznīcu konferencēs. Uzaicina vispasaules kristiešus krusta kara gājienam, lai uzvarētu auksto karu, un lai beigās varētu nodibināt tiesības starp tautām un piepildīt Jēzus Kristus pavēli, kā tas stāv rakstīts svētos rakstos.

Šo peticiju krasi noraidīja alianses prezidents Adams, un tā kongresā nemaz nenāca izlemšanai. Tātad skaidri redzams, kur šodien stūrē augstākā amerikāņu garīdzniecība, jo šī kongresa vadībā vairums ir amerikāņi. Zmīgi arī tas, ka kāds mūsu tautietis, mācītājs, cītīgi visu laiku tulkoja krievu runas un arī atstāstja krieviem citu delegātu runas, kas vairumā latviešu radīja izbrīnu.

Rezultātā jājautā, vai šis kongress notika Dievam par godu?! Skiet, ja Kristus būtu ieradies šai kongresā, Viņš justos kā svešinieks, jo pārestību nodarīja tiem, kam šodien vajadzēja palīdzības. Pa visu kongresa laiku netika ne pieminēts, ne aizlūgts par apspiestajām tautām, kas staigā nāves ēnas ielejā. Pašu amerikāņu presē bieži ir parādījušies apgalvojumi, ka komūnisti esot dziļi iefiltrējušies ASV protestantiskajā baznīcā un ticīgo vidū. Baznīcu ļaudis to nolieduz un šķiet, it kā skalje apgalvojumi ir pārspīlēti, bet dziļāk vērojot, liekas, ka tā ir patiesība. Visi kongresa dalībnieki pievienojās Maskavas palaistam miera balodim un steidzās balsot par mieru, ko vēlas panākt Maskava. Vai vajadzēja kristīgai organizācijai iemaisīties ar saviem balsojumiem?

2.000 gadu pagājis, kopš mira Tas, kas mācija cilvēkiem mīlestību. Viņa vārdā cēla un grāva valstis. Viņa vārdā dibināja tiesības un ticību šķiras. Vērojot tautu vēsturi, paveras viena un tā pati aina — pēc dažiem desmitiem miera gadu nāk karī. Un vai mēs šodien balsojam par moskovitu mieru, vai arī par karu, kad būs pienācis īstais brīdis, tad atmodīsies varenie. Pravietis Joels saka: „Svētījiet karu, pamodiniet tos varenos, lai atnāk un ceļas visi karavīri. Kaliet savus iemešus par zobeniem un savus sirpjus par šķēpiem! Vājais lai saka: es esmu stiprs!"

(Joeļa gr. 3:11-12.).

J. Putniņš.

KANADĀ

TORONTO

● DV Toronto nodaļas valde savā 22. jūlija sēdē uzņēma par biedru Jāni Ezergaili. Brauciens uz Trentonas maksķernieku paradīzi notiks 30. jūlijā, un dalībniekiem sapulcēšanās vieta noteikta pie DV nama, 123 Huron ielā, plkst. 10 rītā. Maksķerēšanas piederumi, kā arī groziņi, ņemami katram personīgi līdzi. Valde pieņēma kases pārskatu par pirmo pusgadu ar apgrozījumu $8.764,96, atlikumu uz 1. 7. bankā $2.088,65, kasē $503,15. Par DV organizācijas labā veikto darbu iztejca pateicību Jānim Putānam un R. Jakubovičam par nama remonta darbiem.

● Māc. A. Lūsis Toronto universitātes luterāņu baznīcā salaulājās Imantu Freibergu un Vairu Viķi. Līgavainis ir studentu korporācijas „Latvia" loceklis, līgava studenšu korporācijas „Spīdola" locekle.

SAULAINĒ

● Bērnu svētku ievadījums Saulainē notiks piektdien, 29. jūlijā, plkst. 8,30 vakarā ar filmu izrādi, kuŗā rādīs skatus no brīvās Latvijas laika (ap 1938. gadu).

Sestdien, 30. jūlijā, būs sporta spēles, sacensības tenisā, volejbolā, basketbolā u. c. sporta disciplinās, bet pl. 8,30 vakarā notiks bērnu svētku lielais ugunskurs. To aizdegs LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis. Ugunskura programma būs veltīta Kr. Barona 125 gadu dzimšanas dienas atcerei. Māc. A. Lūsis stāstīs par Kr. Barona dzīvi, bet nometnes bērni deklamēs Kr. Barona dzejas.

Pēc ugunskura pieaugušiem paredzēta deja.

Svētdien, 31. jūlijā, plkst. 11 rītā, svētku dievkalpojums, kam sekos bērnu svētku atklāšana un bērnu nodarbības dažādās novietnēs. Dievkalpojumu un bērnu svētku atklāšanu kuplinās Toronto latviešu pūtēju orķestris E. Slaucītāja vadībā. Pēc novietņu nodarbībām sekos dažādas sporta sacensības bērniem, bet pl. 7,30 vakarā būs bērnu karnevāls. Pirmdien paredzētas dažādas sporta sacensības.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraksttajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Liriskais s

DZEJA JAUNAJAI AU

15 obligātie skolu dzejoļi. Dzejoļu izlase latviešu tr lām un ģimenei. Sakārtojis J. Lazdiņš. Ziemeļblāz Abučs 1959. (Västerāsā, Zviedrijā.) 8:0. 93 lpp.

Patik uzlūkot un rokās ņemt: vienkārša, glīta, gaišzilos vāciņos grāmatiņa; patik to lapot, lasīt, pie tās kavēties.

Ierosinājumu šai dzejoļu izlasei devušas Austrālijas latviešu skolotāju divas konferences 1956. — un 1957. gadā. To sakārtojis LAA Izglītības un kultūras nozares vadītājs J. Lazdiņš, kas arī tai uzrakstījis priekšvārdus, kuŗos cita starpā aizrāda, ka **grāmatas nolūks ir atvieglot skolēnu ievadīšanu latviešu dzejas** pasaulē. — „Mūsdienu dzejas novirziens, kuŗš aizgājis šķautnainu abstrakciju un domu skaidīšanas labirintā, skolu jaunatnei nav izprotams un tālab palicis ārpus šī krājuma. Dzejas izlasēr raksta grāmatas sakārtotājs); likta trijotne: dzejas māksla, audzināšana un tēvijas mīlestība." Dzejoļu izvēlē pieaicināti vēl deviņi citi — literātu, skolotāju un kritiķu pārstāvji. No krājumā ievietotajiem dzejoļiem piecpadsmit ir obligātie dzejoļi, kas latviešu sestdienas (svētdienas) skolu absolventiem jāprot no galvas: V. Plūdoņa „Tev mūžam dzīvot, Latvija", L. Breikša „Himna" (Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai), Ed. Virzas „Karogs", pārējos divpadsmit no šī krājuma brīvi izvēlas un noteic skolotājs. Piecpadsmit dzejoļu — tas nav daudz: tikai pa vienam dzejolim pusgadā, to spēs iemācīties katrs bērns.

„Liriskajā simtā" ievietoti 44 **autoru darbi.** No pavisam vecajiem visvecākais ir Fr. Mālberģis (dz. 1824. g.) ar viņa „Nespēka varu", kam seko Juris Alunāns, Kr. Barons, K. Baumanis, A. Pumpurs, Auseklis, Rieteklis, A. Brigadere u. t. t., bet no jaunākajiem redzam: V. Veldri, Mariju Andžāni. Kārli Ābeli, L. Breikšu, H. Dorbi, Fr. Dziesmu, Elzu Ķezberi, Klāru Zāli, Andreju Egliti, Veroniku Sīrēlerti, Veltu Tomu. Ilze Kalnāre (dz. 1918. g.) ar viņas „Tēvu zeme

IZDOD MĀRTIŅA ZĪVERTA LUGAS

Latviešu apvienības Austrālijā Kultūras fonds uzsācis nozīmīgu un vērtīgu latviešu kultūras saglabāšanas un jaunrades pasākumu — Mārtiņa Zīverta lugu izdošanu. Lai nodrošinātu lugu regulāru iznākšanu un noņemšu skaitu, lugas piesūtīs tikai abonentiem un brīvā tirgū tās nebūs dabūjamas.

Pagājušā gada beigās ir iznākusi pirmā luga — „Raķete" un turpmāk tiks izdotas 3-4 lugas gadā. Lugu izdošana nav peļņas objekts, un to cena noteikta minimāla — $1,20 ASV, jo abonentu skaits visā brīvajā pasaulē jau sasniedzis ap 400 un LAA Kultūras fonds varēs sākt kārtot arī autora honorāru, no kura Ziverts līdz šim bija atteicies.

T. ZELTIŅ

ROMĀNS

Fr. Milta vi

(63. turpinājums))

„Jā, kā liekas, tad balādes laikam būs lab esi pagaidām sarakstījis. Citi arī tā domā, kus tās jau izlasīt."

Glaimots, savilcis laimīgā smaidā šķautna ģimi un grāmatu, no rokas neizlaizdams, Au „Albert, es zinu, tu esi labs cilvēks."

„Tas izklausās stipri aizdomīgi, it kā no ko tu gribētu izkaulēt."

„Uzminēji. Šo grāmatu gribēju paturēt. Tu sev varēsi nopirkt citu."

„Bet ne ar autora ierakstu. Taisni tādēļ līdz, lai tu uz baltajām lapām kaut ko man ier

„Ierakstīšu citreiz, ierakstīšu un nosūtīšu tu, bet tagad — līdz saņemšu autora eksempl stāj to man." Likās, ka Augusts tūliņ, tūliņ kr pirkstos sagrābtu, piespiedīs grāmatu pie krū bērna sargātājai mātei, kad kāds tai to gras

„Ko lai es ar tevi daru — tādu — izdevēja autoru?" piekāpās Paeglitis un piepildīja Ozo glāzītes. „Priekā!"

„Priekā!" laikam vienīgais īsti priecīgā saucās Augusts, jo citiem tik priecīgas ba nebija.

Līnainā migla, kas jau kopš rīta gulēja p pret vakaru savilkās vēl biezāka. Un Jūlijs Gā pie Annas Ciedras, domāja par rudeni un

Liriskais simts

DZEJA JAUNAJAI AUDZEI TRIMDĀ

15 obligātie skolu dzejoļi. Dzejoļu izlase latviešu trimdas skolām un ģimenei. Sakārtojis J. Lazdiņš. Ziemeļblāzma, Jānis Abučs 1959. (Västerāsā, Zviedrijā.) 8:0. 93 lpp.

Patīk uzlūkot un rokās ņemt: vienkārša, glīta, gaišzilos vāciņos grāmatiņa; patīk to lapot, lasīt, pie tās kavēties.

Ierosinājumu šai dzejoļu izlasei devušas Austrālijas latviešu skolotāju divas konferences 1956. — un 1957. gadā. To sakārtojis LAA Izglītības un kultūras nozares vadītājs J. Lazdiņš, kas arī tai uzrakstījis priekšvārdus, kuros cita starpā aizrāda, ka **grāmatas nolūks ir atvieglot skolēnu ievadīšanu latviešu dzejas svētnīcā.** — „Mūsdienu dzejas novirziens, kurš aizgājis šķautnainu dīšanas labirintā, skolu jaunatnei nav izprotams un tālab palicis ārpus šī krājuma. Dzejas izlasē(raksta grāmatas sakārtotājs), likta trijotne: dzejas māksla, audzināšana un tēvijas mīlestība." Dzejoļu izvēlē pieaicināti vēl deviņi citi — literātu, skolotāju un kritiķu pārstāvji: No krājumā ievietotajiem dzejoļiem piecpadsmit ir obligātie dzejoļi, kas latviešu sestdienas (svētdienas) skolu absolventiem jāprot no galvas: V. Plūdoņa „Tēv mūžam dzīvot, Latvija", L. Breikša „Himna" (Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai), Ed. Virzas „Karogs", pārējos divpadsmit no šī krājuma brīvi izvēlas un noteic skolotājs. Piecpadsmit dzejoļu — tas nav daudz: tikai pa vienam dzejolim pusgadā, to spēs iemācīties katrs bērns.

„Liriskajā simtā" ievietoti 44 **autoru darbi.** No pavisam vecajiem visvecākais ir Fr. Mālberģis (dz. 1824. g.) ar viņa „Nespēka varu", kam seko Juris Alunāns, Kr. Barons, K. Baumanis, A. Pumpurs, Auseklis, Rieteklis, A. Brigadere u. t. t., bet no jaunākajiem redzam: V. Veldri, Māriju Andžāni. Kārli Abeli, L. Breikšu, H. Dorbi, Fr. Dziesmu, Elzu Kezberi, Klāru Zāli, Andreju Eglīti, Veroniku Strēlerti, Veltu Tomu. Ilze Kalnāre (dz. 1918. g.) ar viņas „Tēvu zeme runā" šai krājumā ir visjaunākā autore.

Visvairāk šai krājumā Fr. Bārdas un J. Raiņa darbu, no katra astoņi dzejoļi. Tad seko V. Plūdonis un K. Skalbe, katrs ar sešiem dzejoļiem, un tad J. Poruks, A. Saulietis, Ed. Virza, Z. Lazda, H. Dorbe, P. Bārda, Klāra Zāle, Andrejs Eglītis — katrs ar 3 - 5 dzejoļiem. Liela daļa dzejoļu ir tādi, kurus esam redzējuši brīvās Latvijas un arī trimdā izdotās skolu grāmatās, bet labs skaits ir arī tādu, kas, mācības grāmatās nav redzēti.

Šī raksta autoram patīk labi pārdomātais „Liriskā simta" dzejoļu sakārtojums. Pirmā vieta dota vissvarīgākajam — mūsu valsts himnai „Dievs, svētī Latviju". Tad seko „Tev mūžam dzīvot, Latvija" un apliecinājums, ka „Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai" un ka „Līdz ar sauli saules mūžu latvju tautai dzīvot būs". (Ed. Virzas „Karogā".)

Šim vissvarīgākajām vadošajām domām, mūsu „ticības apliecībai", seko vispapriekš vismazākajiem, pirmklasniekiem, domātie dzejoļi, sākot ar J. Raiņa „Visi desmit", J. Poruka „Tracis", J. Poruka „Karmenītes dziesma" u.t.t.. Šī nodaļa beidzas ar L. Bērziņa „Apburtajiem zābakiem", pēc kam sākas pavisam nopietnas lietas — par skolā iešanu, nespēka varu (ar pastāvīgu ciņiņu nekas nav neuzvarams!), tālāk dzejoļu sadalījums, tā sakot pa gada laikiem: vasara, rudens, ziema ar Ziemassvētkiem, par darbu un ciņu ar grūtībām, par bērnības dienām, dzimteni, māti un tēvu, bērenīšiem; ir dzejoļi veltīti Latvijas apgabaliem: Vidzemei, Zemgalei, Kurzemei un Latgalei, Gaujai, visai Latvijai. Pēc tam seko patrioti skie dzejoļi, sākot ar „Tālavas taurētāju", „Imantu" u. c., reliģiskie — par Dievu (divi Fr. Bārdas dzejoļi), par tēvu zemi, aizvestajiem mocekļiem, „pieminiet viņus", varoņiem (Kalpaks, Lāčplēši), Veļu laiku, baigajiem laikiem — ar lauztajām priedēm, kas nobeidzas atkal ar — ticības apliecību: „Mēs sniegsim tāles, kur saule aust." Pats pēdējais dzejolis „Liriskajā simtā" — Fr. Bārdas „Sauciens tālē" ar aicinājumiem: **„Dzimtenes spieķa tu nepamet sava!"** . . .

Tas nu būtu īsumā viss tas labais un jaukais, ko varētu par „Lirisko simtu sacīt, un visu to ievērojot, liekas, **tās mežiens — 1200 eksemplāru, kuplajam latviešu bērnu skaitam trimdā būs pārāk mazs.** Iespiežot nākošo, otro izdevumu, vajadzētu novērst šo to, kas šinī pirmajā izdevumā nepatīk, proti, tās iespieduma un valodas kļūdas un nepareizības, no kurām minēšu šeit gan tikai vienu daļu, ne visas:

15. lpp. zvaigžņu (zvaigžņu), 23. lpp. nerimdams (nerimdamas), 32. lpp. maizais (mazais), 35. lpp. Pie taviem zūpļiem (šūpļiem), stāvu, turpat mū vēl (mūs vēl), 53. lpp. purmale (purvmale, sk. Latviešu valodas pareizrakstības vārdnīcā!), 56. lpp. pūž (pūš), 59. lpp. demesis (debesis), 60. lpp. pēdīgājo (pēdīgajo, pēdīgo), turpat: augšam (augšām), 65. lpp. kumetlītes (kumelītes), 75. lpp. ietgrimst (iegrimst), 87 lpp. pētam, neizpētam (pētām, neizpētām), 78. lpp. vārds pulkvedis vienreiz rakstīts ar mazo „p", trīsreiz ar lielo. Tad vēl vārdi: birze un birzs. Pareizrakstības vārdnīcā, kuŗu izdevusi Latviešu valodas krātuve un kuŗas redakcijas komisijas priekšsēdis bijis profesors J. Endzelīns, redzam, ka birze apzīmē — sējuma birze, bet birzs, birztiņa — bērzu mežs.

Tad vēl — īpašības vārdu galotnes. 34. lpp. J. Poruka vārdi: Es varēšu tāds skaidrs būt . . ., skaidrs — galotne s, pareiza! Bet 24. lpp. Fr. Bārdas vārdi: Tēvs liels tam un stipris . . . stipris arī īpašības vārds, bet -is — tādas galotnes īpašības vārdiem nav!

Liels juceklis ir ar apostrofu, kas aizrāda, ka kāds patskanis izkritis. Te nu „Liriskajā simtā" redzam vietām pavisam pareizi: kriksīt's, gaujmaliet's, cīrul's, kaķit's, vadon's, bet citās vietās, turpretī, izkritušo patskaņu vietā apostrofa nav: meitenīts (47. lpp.), balonīts, eņģels, sargeņģels, (turpat), zaķīts (87. lpp.), circens (15. lpp.), circenīts (18. lpp.).

Piezīmēju vēlreiz, ka neuzrādu visas kļūdas, bet gan tikai vienu daļu.

Pašās beigās vēl šī piezīme:

No „Liriskajā simtā" ievietotajiem simts dzejoļiem astoņdesmit deviņiem katra rinda iesākas ar lielo burtu, turpretī astoņiem Fr. Bārdas dzejoļiem, divdesmit Fr. Dziesmas un vienam Veltas Tomas dzejolim lielais burts rakstīts tikai pašā sākumā, pēc punkta, jautātāja un izsaucēja, bet citādi likts mazais burts. Vai vienā un tai pašā grāmatā tāda dažādība vēlama? Ko atbildēt bērniem, ja tie vaicātu, kādēļ šīs rindas sāktas ar mazo burtu, turpretī visur citur rezdzam lielo?

Bet — viss tas, protams, ir tikai sīkumi, kas grāmatas vērtību nebūt nemazina. Tā katrā ziņā ieteicama, un visiem tiem, kas gādājuši, ka tā varējusi iznākt, jāsaka tikai paldies! P. A.

IZDOD MĀRTIŅA ZĪVERTA LUGAS

Latviešu apvienības Austrālijā Kultūras fonds uzsācis nozīmīgu un vērtīgu latviešu kultūras saglabāšanas un jaunrades pasākumu — Mārtiņa Zīverta lugu izdošanu. Lai nodrošinātu lugu regulāru iznākšanu un noņēmēju skaitu, lugas piesūtīs tikai abonentiem un brīvā tirgū tās nebūs dabūjamas.

Pagājušā gada beigās ir iznākusi pirmā luga — „Rakete" un turpmāk tiks izdotas 3-4 lugas gadā. Lugu izdošana nav peļņas objekts, un to cena noteikta minimāla — $1,20 ASV, jo abonentu skaits visā brīvajā pasaulē jau sasniedzis ap 400 un LAA Kultūras fonds varēs sākt kārtot arī autora honorāru, no kura Zīverts līdz šim bija atteicies.

Jānis Veselis

ĢIEDRA DIENA

Vēsa, ģiedra diena,
Saules vizums māj.
Ceļas mežu siena,
Zemi stari klāj.

Zelta vārtos gāji,
Miglo tumšais skats,
Baltu roku māji:
Topu līksms pats.

Kuŗa krastā irsi?
Kur tev pienāks gals?
Tumšus viļņus šķirsi,
Sarmos kokos sals.

Lai kur būtu, ietu,
Viss tev radies jauns.
Kalsi dzīvi cietu,
Lejā zalgos Tauns.

1959.

Jaunatnes un Draudzības biznesa koncertā Niagarā sevišķu atzinību izpelnījās jaunais baritons Kārlis Druva, B. Vinklere klavieru pavadījumā.

KANADIEŠI OKSFORDĀ

Oksfordas universitātes rikotajā jaunatnes konferencē piedalās arī divi kanadieši — viens no Montreālas un otrs no Vankuvēras.

Mariss Vērta.

JĒKABS PORUKS - JAUNEKLIS AR 65 GADIEM

No izskata to nevarētu sacīt, bet Jēkabs Poruks ir nelabojams aistēts ar jaunekliga ideālisma iezīmēm. Dzimis viņš ir Druvienas Trušļos — tūdaļ pāri Lielcejam aiz Prēdeļiem — 1895. gada 23. jūlijā, un pag. sestdien viņam piepildījās 65. dzīvības gads. Pēc Sav. Valstu likumiem viņš tagad var pensionēties un atpūsties, taču arī tas viņu nepadarīs prātīgāku un tuvāku reālai pasaulei.

Pēc amata un arī pēc izglītības Jēkabs Poruks ir mūziķis, un tomēr mūzikālās izjūtas viņā nekad nav atrofējušās, bet tikai pieņēmušās prasībās un izsmalcinātībās. Pret cilvēciskām vājībām Poruks savā mūžā ir iemācijies pievērt pa vienai, vai arī abas acis un par tām labprāt neruna un neuztraucas, ja vājības neskaŗ tieši viņu pašu un neuzbāzas ar atklātību, viņa aceptu kārojot.

Pret mūzikālām vājībām un, Dievs nedod — pret paviršību un iedomību mūzikā viņš tomēr arī šodien ir gatavs skrāpēt un kost ar visai asu spalvu un vārdiem. Sava miera dēļ viņš tāpēc vairs neraksta mūzikas kritikas! Pret mūziku Jēkabs Poruks ir tik prasīgs, ka nav pratis paglaimot pat savam, Dieva dotajam talantam, un viņa skaņradē tāpēc — atskaitot dažas kora dziesmas — ir ļoti maz un mazpazīstamu skaņdarbu. Tikai nupat, pirms dažām nedēļām, A. Kalnāja ģenerālkomisijā Cikāgā viņš pirmoreiz publicējis savas jau divdesmitajos gados komponētās dziesmas — Es dziesmu meklēju (Valža Grēvina teksts), Mēness laiva (Raiņa — Es tava nakts un mēness meitiņa . . .) un savu brīnumlatviski vijīgo Dziesmetnē (K. Skalbe — Tur zaļām lapām pilnas ceļmalītes, un zālē klusi smaržo kumelītes). Ir pagājuši gadu gadi, kopš šīs dziesmas radušās, bet viņu saturs ir tik svaigs un dzirkstošs, ka nenoliedzami norāda uz laika neietekmējamām un nekad nepārejošām vērtībām Poruka skaņradē. Zēl vienīgi, ka jaunajā krājumā nav uzņemta jau agrāk reiz publicētā Poruka-Grēvina Lapas lido, lapas skan . . . Tad Jēkaba Poruka seja viņa solo dziesmās būtu diezgan pilnīgi parādīta. Ja cilvēkam ir ko teikt, nevajag daudz vārdu, nedz pārāk daudz dziesmu, lai to pasacītu . . .

Jēkabs Poruks ir arī izcils esejists mūsu mūzikas literātūrā. Viņam līdzīgu stila meistaru mums nav un nav bijis. Ilgus gadus Jēkabs Poruks darbojās par mūzikas kritiķi Rīgas lielākos laikrakstos un žurnālos Viņa kritikas dažubrīd bija īsti meistardarbi — vislielākās rupjības viņš prata pateikt vismaigākos vārdos. Savu kritiku stilā Jēkabs Poruks bija un ir arī šodien vēl ļoti bezkaunīgs dzentlmens. Viņa izsmalcinātā ņirgāšanās par kādu trimdas komponistu ir vēl pārāk svaiga, lai to atkārtotu atstāstot, bet man ir rakstveida pierādījumi, ka morāliski izsmietais mūzikants ir priecīgs un lepns par Poruka vārdiem. Tas gadījās bieži. Esmu bieži bijis klāt, kad dziedonis pateicas kritiķim Porukam par to, ka Poruks avīzēs par viņu pavīpsnājis. Jēkabu Poruku nav viegli saprast — savā aistētikā viņš ir tik izsmalcināts, ka „odziņas" birst arī no viņa vissirsnīgākom vēstulēm un vissirsnīgākos rakstos. Vienīgi mūzikā viņam nav un viņš arī necieš ne vismazāko „odziņu".

Jēkabs Poruks bija pēdējais Latvijas Nacionāls operas direktors (1936 — 1940. gadam un vācu okupācijas laikā). Sis smagais, diplomātisku kombināciju un reālu aprēķinu prasītājs amats nebūt nebija piemērots Jēkaba Poruka ētiskai būtībai, un tomēr — tieši Jēkaba Poruka vadībā Nacionālā opera sasniedza savas mākslas līmeņa visaugstāko kulmināciju. Ir tiesa, kā operas direktors Poruka kungs iemantoja diezgan daudzus pat vel tagad nesamierinātus ienaidniekus. Man, personīgi, ir bijusi laime smagi strīdēties ar visiem Nacionālās operas direktoriem, taču direktors Poruka kungs arī manos piedzīvojumos ir izņēmuma stāvoklī. Tās nebija „odziņas", bet ļoti atklāta valoda bez izsmalcinātas diplomātijas, kas valdīja mūsu sarunās un sarakstē. Un tomēr, jeb varbūt — tieši tāpēc Nacionālā opera Jēkaba Poruka vadībā sasniedza tādu kulmināciju, ka vēl tagad ir jānozēlo, ka mēs, latvieši, esam tik kautra tauta, ka savus sniegumus paslēpām no citām tautām un neaicinājām pasauli pavērot un paklausīties, ko mēs spējam. Daudz daudziem Nacionālās operas mākslinieciskiem trimda caur to būtu bijusi vieglāka . . . Arī Jēkabam Porukam.

Jēkabs Poruks pēc dabas ir atturīgs, neuzbāzīgs, bet nebūt ne kautrs jauneklis. Viņa atturībā slēpjas pat zināma iedomība — Poruks ir lepns uz savu jaunekligo ētiku sabiedriskā dzīvē un uz savu izsmalcinātību mākslās. Lai to neapbružātu, viņš ļoti labprāt atturas no pasaules. Ja nav draugu, ar kuŗiem patērzēt un strīdēties, viņš labprāt ierokas grāmatās vai ieslīgst lielo skaņdarbu skaņās no sava stereo skaņu plašu atskaņotāja un — dzīvo bez pasaules.

Jēkabu Poruku pazīstu jau gadus 50. Viņš bija mana brāļa skolasbiedrs un draugs. Tolaik viņu dēvēja par — Žepu vai Ješku. Pirmā pasaules karā mēs trijātā dzīvojām pat vienā istabiņā Pēterpilī, ik nedēļas mainoties ar guļas vietām — no gultas uz dīvānu, no dīvāna uz grīdas. Nudien, es zinu, ka šī vaina — dzīvot bez pasaules, bet ģimenes un tuvu draugu vidū, vai arī gaužām vienatnē, Jēkabam Porukam ir ļoti veca vaina. Lai izbēgtu no pasaules, viņš bieži vien ieurbās pat burlaku romānos. Man viņš allaž likās paslinks jauneklis, kas ļoti bieži staigāja uz koncertiem un operām (un vilka mani līdzi!), bet — bez noteiktāka dzīves mērķa. Savu jaunību viņš uzsāka ar inženierzinātņu studijām Pēterpilī, bet drīzi vien nomaldījās uz filozofiju un, 1. pasaules kaŗam ieilgstot, tika iemācīts par praporščiku cara armijā. Cara virsnieka ģērbā mūsu Žeps izskatījās tik brašs un glīts, kāds Jēkabs Poruks neizskatījās pat direktora kunga reprezentācijām jaunšūdinātā frakā. Taču arī skaistais virsnieka apģērbs viņam nelikās svarīgs un — pārāk pasaulīgs. Vai viņš no cara armijas dezertēja, to nezinu, bet zinu, ka viņš pie pirmās izdevības aizsvieda savas skaistās pagonas un, kļuvis par sevišķu uzdevumu ierēdni pie Latvijas dzelzceļu virsvaldes pirmā direktora un mūzikālā inženiera Gustava Klaustiņa, sāka studēt mūziku pie Jāzepa Vītola.

Jau Trušļos, pie tēva dāvinātām tāfelklavierēm viņš bija piesūcies ar mūziku un attistījis sev tik garus pirkstus, ka uz klavieŗu kauliņiem grāba decimas kā Francis Lists. Bet klavieŗu spēle viņu neinteresēja — viņš studēja tikai mūziku, tās izpratni un uzbūvi un to, kas slēpjas aiz mūzikas skaņām. Viņš studēja mūzikas kompoziciju, bet es patiesi nezinu, vai viņš maz gribēja būt komponists. Par Nacionālās operas direktoru viņš, noteikti, nekad negribēja būt! Par komponistu izstudējis, Jēkabs Poruks kļuva par tautskolotāju Rīgas pamatskolās un saslima ar tuberkulozi. No tās viņš atkrtijās Šveicē. No skolotāja viņš pārvērtās par drāmaturgu Nacionālā operā un arī par mūzikas kritiķi Rīgas avīzēs. Viņa jaunību vērojot, patiesi likās, ka Ješkam nav cieša un noteikta dzīves uzdevuma, nedz mērķa. Pat jaunu dziesmu no viņa izspiest bija ļoti, ļoti grūti . . . Un tomēr — mūziku viņš mīlēja pārlieku. Es atceros daudz lekciju, ko savā tautskolotāja laikā viņš man lasīja par mūziku uz ielu stūŗiem, un mūsmāju celtni un allaž un visur, kad un kur izdevās satikties. Viņa lekcijas nav aizmirsušās pat vēl šodien.

Jēkabs Poruks tiešām nekad nepapūlējās un necentās sev taisīt skanošu vārdu vai — karjēru. Viņa ētika viņam to neļāva, un viņam tā arī nevajadzēja. Viņa ētika tomēr prasīja, lai katru darbu, ko viņš dara — veiktu ar skaidru sirdspazīņu un tīru pieņākuma sajūtu. Pat savās kritikās viņš tāpēc nekad nemeloja, bet pieklājības dēļ paslēpās aiz „odziņām". Šī nostāja Jēkabam Porukam iemantoja drīz vien ļoti daudz draugu starp mūziķiem, un viņa autoritāti mūzikā pat naidnieki vēl nav apšaubījuši.

Jēkaba Poruka vistuvākais draugs kļuva Jānis Zālītis, arī tas bija pārāk izsmalcināts un prasīgs mūzikas lietās. Bija brīnumskaisti vērot, kā viņi abi strīdējās un sapratās pie klavierēm, ja tuvumā bija labs franču sarkanvīns. Jēkaba Poruka privātā draudzība ir dziļi ietekmējusi veselu paaudzi jauno latvju mūziķu. Kā drāmaturgs, ar savu autoritāti un mūzikālo sirdspazīņu, viņš ietekmēja pat tik profesionāla operas direktora kā Teodora Reitera darbību operā. Kad 15. maijs Reitera vietā iecēlā Nikolaju Vanadziņu un tas izrādījās par neprašu operas jautājumos, tad operas vadība

(Noberģums 4. lpp.)

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vīnete.

(63. turpinājums))

„Jā, kā liekas, tad balādes laikam būs labākais, ko esi pagaidām sarakstījis. Citi arī tā domā, kas paguvuši tās jau izlasīt."

Glaimots, savilcis laimīgā smaidā šķautnaino putna ģīmi un grāmatu no rokas neizlaizdams, Augusts teica: „Albert, es zinu, tu esi labs cilvēks."

„Tas izklausās stipri aizdomīgi, it kā no manis kaut ko tu gribētu izkaulēt."

„Uzminēji. So grāmatu gribēju paturēt. Tu Augsburgā sev varēsi nopirkt citu."

„Bet ne ar autora ierakstu. Taisni tādēļ to paņēmu līdz, lai tu uz baltajām lapām kaut ko man ierakstītu."

„Ierakstīšu citreiz, ierakstīšu un nosūtīšu tev pa pastu, bet tagad — līdz saņemšu autora eksemplārus — atstāj to man." Likās, ka Augusts tūliņ, tūliņ krampjainos pirkstos sagrābtu, piespiedīs grāmatu pie krūtīm, līdzīgi bērna sargātājai mātei, kad kāds tai to grasās atņemt.

„Ko lai es ar tevi daru — tādu — izdevēja piemirstu autoru?" piekāpās Paeglītis un piepildīja Ozola atnestās glāzītes. „Priekā!"

„Priekā!" laikam vienīgais īsti priecīgā balsī atsaucās Augusts, jo citiem tik priecīgas balsis šodien nebija.

⁂

Līņainā migla, kas jau kopš rīta gulēja pār nometni, pret vakaru savilkās vēl biezāka. Un Jūlijs Gārša, iedams pie Annas Ciedras, domāja par rudeni un ziemu, kad vairs kā vasarā mātes ar bērniem nevarēs dzīvot pa upmalu un kādreiz dienām, neizkustoties laukā, būs jāpaliek istabas sienās, kur cilvēki berzējas viens gar otru. Un viņam pavisam nepatika Annas kaimiņiene — šķirtenes māte, kas ziņkārīga nelika mieru ar uzbāzīgiem jautājumiem katru reizi, kad aizgāja apciemot Indulīti. Šodien atkal, tik nejaukā suņa laikā, kad laukā nebija iespējams iet, būs jāklausās viņas nepārtrauktajā tērgāšanā un nevarēs ar Annu parunāties divi vien. Istaba, kur abas bērnu auklētājas sievietes dzīvoja, bija tik maza, ka tanī nebija ne kakta, kur varētu palikt pārējo nesadzirdēts kāds tikai vienai personai domāts vārds. Bet Anna viņu, kā vienīgo ciemiņu, vienmēr sagaidīja tik priecīga, ka būtu pagalam cietsirdīgi neiet.

Starp retajiem pretimnācējiem, kas aizkavējušies vēl steidzās uz virtuvi pēc vakariņu devas, grabinādami stieplēs iekārtās skārda bundžas un katliņus, skolotājs pamanīja Spēlmani. Viņš sacelto mēteļa apkakli mēģināja turēt augstu pār ausīm uzrautu un lejup noliekto seju aizsegt ar pierei dziļi uzmauktu cepuri, taču — kā Gāršam likās — tik daudz gan laikam nevairīdamies no miglas smidzināšanas kā pūlēdamies paslēpt gaŗāmgājēju skatiem nepatīkami sazilinātu aci.

Skolotājs zem viņa platmales malas zilumu tomēr bija pamanījis un tūliņ pazina kā tādu, ko atstājis labi tēmēts sitiens. Ar līdzīgi aiztūcinātām acīm kādreiz bija redzējis ienākam klasē dažu kauslīgāku skolēnu. Jā — tādus zilumus, kas pazuda no sejas, pamazām mainīdami krāsu, tikai pēc vairākām dienām, viņš pazina ļoti labi. Tie nevarēja rasties no kļūmīgas uzskriešanas durvju stenderei . . . Bet — Spēlmanis sen vairs nebija gados, kad varēja domāt, ka viņš kā puika sakāvies ar citiem puikām.

Pamanījis, ka skolotājs vērīgi viņā skatās, Spēlmanis vēl augstāk uzrāva mēteļa apkakli, pacirta galvu sāņus un pazuda Puķukāpostu veikala durvīs. Tas arī bija ne mazāks brīnums, jo Puķukāposta kundze pēdējā laikā nemēdza skopoties ar spēcīgiem vārdiem, pieminēdama bijušo tirgotāju līderi, kas tagad pinoties ar blēdi Pelerīnu, taisīdams kopā ar viņu negodīgus veikalus.

Iedams pa miglu tālāk, Jūlijs Gārša nesaprašanā nogrozīja galvu. Ne vienu vien agrāk klusu un nopietnu cilvēku gaidāmās vēlēšanas bija pārvērtušas līdz nepazīšanai. Pēkšņi cilvēki viens par otru atcerējās un stāstīja neglītas lietas, un tikai tāpēc, ka katrs piederēja citai partijai. Likās, ka nometnē neredzams būtu ienācis un sācis dancot kāds velnēns, sagriezdams un sakratīdams bēgļus vienu pret otru, divos nesamierināmos un naidīgos nogrupējumos. Droši vien, ka daudziem vēlāk pašiem būs kauns par pārsteidzīgi izteiktiem vārdiem, kad vēlēšanu aģitācijas saceltais putekļu mākonis būs izklīdis un balsošanas zīmītes urnās iemestas, bet tādus tie tagad teica, veiklu kūdītāju satracināti. Un — kas zina? — var jau būt, ka daži tiešām savas pārliecības aizstāvēšanā ņēma palīgā dūres. Bet kas gan būtu iedrošinājies piekaut Spēlmani? Tiesa — pa nometni klīda valodas, ka neglītās ķengu lapiņas izlīmētas ar viņa ziņu. Tak nebija ticams, ka tie, kas tanīs bija nozākāti — Lubāns, Auriņš vai Bulliša kundze, zaudējuši pašsavaldīšanos, būtu palaiduši roku. Tāds nebija ne romānists, ne balādists, un kur nu Bulliša kundze — draudzes dāmu komitejas priekšniece. Tomēr — ko īsti par citiem šodien kāds varēja zināt un pateikt? Politika, kā skaidri nu varēja redzēt, nebūt nav mazāka kaislība par citām, kas ievelk cilvēku sejās agrāk pavisam nepamanītus vaibstus.

Vēlreiz nesaprašanā nogrozījis galvu un iegājis patumšā gaiteni, Gārša pieklauvēja pie durvīm, pie kuŗām ārpusē atstāti, stāvēja tumšzili bērnu ratiņi. Šos viņa Indulim dāvinātos ratiņus Anna vairs istabā neturēja, pēc tam, kad istabas līdzīemītnieces bērni tos bija mēģinājuši ar dakšiņu sadurstīt. Tie abi — ar mātes laiku pa laikam atnestajām papilduš devām veseligi nobaŗotie puikas — sirmajai Plūču māmuļai tik viegli nebija novaldāmi.

Arī tagad viņi aiz durvīm klaigāja tik spēcīgās balsīs, ka skolotājam vajadzēja pieklauvēt vēlreiz.

Atvēra palaidņu vecmāmiņa un tūliņ skaļi sauca, lai pārkliegtu abus puikas, kas tupēja uz grīdas pie atzāģētu dēļu galu un koka kluču kaudzes: „Ciedras kundze, atnācis viņš."

Kaut arī nevarēja teikt, ka Plūču māte vārdu „viņš" izrunātu ar īpašu, nozīmīgu balss noskaņu, Gāršam tas vienmēr likās izsaukts nevajadzīgi skaļi un nepatikami dūrās ausīs.

„Lūdzu, nāciet iekšā," aiz puiku spēcīgajām balsīm atskanēja Annas kā parasti pakautrais aicinājums. Pašreiz mēs ēdam vakariņas un nevaram iet jums pretī."

Pār slieksni pārkāpis, Gārša Annu ieraudzīja sēžam gultā, mēģinot iemānīt bērna visapkārt balti noziestajā mutē karoti ar mannā putru. Bet viņas veiklajai rokai Indulam muti šoreiz neizdevās sasniegt — tā rāvās projām no karotes un priecīgi sauca: „Tete, tete . . ."

Šī tetošana skolotājam sen vairs nelika justies tik neērti kā todien upmalā, kad Indulītis pirmoreiz viņu tā bija nosaucis. Tā tagad skanēja kā neapzinīgs bērna šļupstienu savirknējums, bez īpašas nozīmes.

Gārša smaidīdams pacēla roku un pamāja nepaklausīgajam ēdējam.

Induli tas ielīksmināja vēl vairāk, un viņš nu gavilēdams sita gar sāniem mazās ķoķeles, līdzīgi putnēnam, kas dikti gribētu pacelties spārnos, tomēr vēl neprazdams lidot. „Tete, tete . . ."

„Lūdzu, nāciet, sēstieties mums blakus, citādi mēs vēl varam palikt nepaēduši," aicināja Anna Ciedra ciemiņu.

Lai tiktu līdz viņas gultai, Gāršam vajadzēja pārkāpt istabas vidū sakrautajai koka lūžņas kaudzei, un viņš to būtu izdarījis ar gaŗāk pastieptu soli, ja abi puikas nesākuši plēsties. Lielākais par vari gribēja izraut mazākajam no rokas dēļa gabalu, kam izkritis zars vidū bija atstājis skaistu apaļu caurumu. Mazākais sirdīgi protestēja, spiedzīgā balsī apgalvodams, ka dēļa gals ir viņa ceļamās mājas siena ar visu vajadzīgo logu.

Puikas bļaudami stīvējās, un skolotājam nācās pacietīgi pagaidīt, līdz viņi pabeigs ķīviņu, tad varētu izspraukties pa vidu cauri.

„Palaidņi, palaidņi, lieciet dēli zemē un laidiet skolotāja kungu gaŗām," sauca Plūču māte un bezspēciga pagriezās pret Gāršu, pleciem uzmesto lakatu ap kaklu ciešāk savilkdama: „Ko lai dara — mūsu istaba tik maza, ka bērniem citur nav vietas kur spēlēties kā vidū starp gultu sāniem."

Tā tiešām bija. Starp četrām pie istabas sānu sienām sāniski piestumtajām gultām brīvas telpas nebija daudz, gandrīz ne vairāk, lai gulētāji varētu paiet viens otram gaŗām. Bet tā kā abi lielākie puikas ar savām mantām pa laikam eju starp gultām aizsprostoja, vajadzēja lielas veiklības, lai tiktu no viena istabas gala uz otru. Šīs ierobežotās satiksmes dēļ (kā arī lielākas drošības labad) Indulis vai vienmēr dzīvojās tikai pa gultu, kad negāja laukā.

„Palaidņi, vai beidzot būs klausīšana," sauca atkal Plūču māte.

Mazākais puika patiesi atlaidās no dēļa, bet — kā liecināja skaļais brēciens — ne jau aiz paklausības, bet vienkārši tāpēc, ka nūle viņš bija ierāvis paprāvu skabargu pirkstā, no kuŗa pilēja asinis.

(Turpinājums sekos).

Kultūras apskats

● **Austrālijas latviešu Kultūras fonda valdes pr.dis K. Nīcis vienojies ar ABC mūzikas daļas vadītāju Jaundienvidvelsā V. Bēru (W. Bear) par dziedātājas Paulas Brīvkalnes piedalīšanos koncertos ar Sidnejas simfonisko orķestri. P. Brīvkalnes Austrālijas turneja paredzēta nākošā gada maijā, jūnijā un jūlijā, un to organizē jau minētais Kultūras fonds.**

● **Pagājušajā nedēļā Maskavā koncertēja amerikāņu pianists Van Klaiburns.Mākslinieka koncerts notika lielajā sporta stadionā un pulcināja ap 20.000 klausītāju. Vislielāko sajūsmu par viņa spēli izrādījuši pusaudži.**

● **„The Globe and Mail" ir vienīgais Toronto laikraksts, kas šogad uz Eiropu komandējis savu mūzikas līdzstrādnieku Dž. Krāgļundu, sniegt recenzijas par turienes mākslas festivāliem. Pie šādas tradicijas jau ilgi pieturas amerikāņu lielie laikraksti „The New York Times" un Chicago Daily Tribune".**

● **Bij. Edmontonas simfoniskā orķestra diriģents Lijs Hepners patlaban uzturas Itālijā, Neapolē, kur viņš nesen diriģējis slaveno Aleksandra Skarlati orķestri un piedalījies skaņu plašu sesijās, uzņemot platēs vairākus simfoniskos darbus.**

JAUNATNES DIENAS ČIKĀGĀ

un 7. augustā Concordia ers College telpās (7400 ugusta, River Forest) Čikā- notiks Latviešu draudžu ap- ības vidienes apgabala Jau- es dienas.

redzams, ka šīs jaunatnes as būs plašākās, kādas līdz ir notikušas. Tās atklās ien, 6. augustā, plkst. 10.00. s prof. Rozentāla priekšla- ms „Kristus klātbūtne." Pēc- dienā paredzēts māc. A. Čo- priekšlasījums — „Garīgā ene", Valijas Zobenas lieci- un grupu Bībeles stundas itāju vadībā. Plkst. 7.00 jau- i piedalīsies kopīgā uzvedu- : „Tēvzemes daudzinājums", sekos jaunatnes dienu jaut- daļa ar linkoloniešu uzvesto smu spēli „Zaļā pļavā". (Ie- s biļetes, kas maksā $1.00 pie- šiem un 50¢ bērniem, da- mas pie draudžu mācītā- i).

Svētdien, 7. augustā, pēc svēt- a, plkst. 9.00 no rīta, pare- tas jauniešu sacensības. Pl. 0 dievkalpojums, kur spredi- māc. A. Čops, piedalīsies lvoku Kristus draudzes jau- tnes koris. Ērģelniece Maija absone. Pēcpusdienā ekskur- as uz Čikāgas ievērojamām etām.

Jaunatnes dienu rikotājas ir ānas, Sv. Jāņa un Sv. Pāvila audzes Čikāgā, kas laipni aici- visus tautiešus atcerēties aisto jaunību, piedalīties un balstīt šo pasākumu.

D. V.

skriptus saīsināi.
glabās, bet uz vēlēšanos sūtīs rka.
paraktitajos rakstos izteiktās viedoklim.

Saruna ar Jaunatnes un draudzības dienu rīcības komitejas pr-di J. Līgeri

Jaunatnes un draudzības dienu beigu posmā mūsu laikraksta līdzstrādniekam bija saruna ar Jaunatnes un draudzības dienu rīcības komitejas pr-di J. Līgeri. Viņš pastāstīja, ka pirmās dienas sarīkojumi, ieskaitot galvenokārt lielo balli, pirmoreiz notika tik lielā un skaistā zālē, ar modernu ventilāciju.

„Ir iecerēts arī turpmāk Draudzības dienu sarīkojumiem nomāt šīs pašas telpas," izsakās Jaunatnes un draudzības dienu komitejas priekšsēdis. „Sarīkojumi pulcināja sevišķi lielu apmeklētāju skaitu, lielāku, kāds Draudzības dienās jebkad ir bijis, kādēļ arī materiālie ienākumi, liekas, būs labāki. Šogad Draudzības dienu laikā apmeklētāji varēja izteikt savas domas par sarīkojumu kļūdām, kā arī izteikt savus ierosinājumus (tai nolūkā bija uzstādīta īpaša ierosinājumu kaste). Rikotājiem bija arī savas grūtības, bet tās izdevās sekmīgi novērst."

Rīcības komiteja ir pateicīga sarīkojumu atbalstītājiem un balvu ziedotājiem. Rīcības komitejas pr-dis īpašu pateicību veltī baleta programmas izpildītājiem, baletmeistares Diānas Jablokovas - Vorpas audzēkņiem un programmas iestudētājai.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.

Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

FILMU Pasaule

Filma „The Mountain Road", kas nesen kā ieradusies Toronto, saista ar savu pārliecīgi vienkāršo, bet aizraujošo saturu. Sajā darbā attēlota ķīniešu armijas atkāpšanās no japāņiem 2. pasaules kara laikā. Lai japāņu vienības nevarētu tikt uz priekšu, ķīniešiem palīgā nāk kāda amerikāņu demolācijas komanda, kas nepārtraukti spridzina visus tiltus, ceļus un munīcijas noliktavas. Bieži vien amerikāņu karavīri nonāk konfliktā ar ķīniešiem, kas uzbrūk spridzināšanas komandas vīriem, lai no pēdējiem iegūtu uzturu un dzeramo. Galvenās lomas ar teicamu rutīnu tēlo Džeims Stjuarts un Lisa Lū. Šai filmai cauri strāvo arī mazs mīlestības stāsts, kas visumā nobāl pārējo notikumu priekšā.

★

Holivūdas jaunā filmzvaigzne Janisa Peidž šīni nedēļā viesojās Toronto, lai piedalītos CBC varietē izrādē, kas ilga visu stundu. Jautāta par nākotnes nodomiem, aktrise lakoniski atbildējusi: „Es gribu beidzot apprecēties un tikt pie ģimenes." Kā zināms, blondā aktrise precējusies divas reizes, bet abas reizes laulības dzīve beigusies tiesas zālē.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Jau ilgāku laiku pastāv iespēja, ka bez CBC televīzijas tīkla Kanadā jo sekmīgi varētu darboties vēl otrs TV tīkls, ja eventuāli skatītāji izrādītu pietiekamu interesi par jauna tīkla nodibināšanu.

Apvienoto Nāciju karaspēkā, kas nosūtīts uz Kongo republiku, esot tikai 5 kanadiešu karavīri, ziņo CP ziņu aģentūra.

Kopš maija mēneša bezdarbnieku skaits Kanadā samazinājies par 90.000. Vairums no šī skaita atraduši darbu būvniecībā. Tomēr, bezdarbnieku skaits ir joprojām par 60.000 personām lielāks nekā iepriekšējā gadā šajā pašā laikā.

Britu profesors N. Parkinsons nācis klajā ar vairākiem konstruktīviem priekšlikumiem kā Ontario provinces valdība savā turpmākā darbībā varētu ietaupīt ap 1 milj. dolaru.

Kad par maz ir daudz par daudz? Šo burvju formulu nupat noskaidrojuši Vankuveras policisti, ņemot vērā kādai ASV tūristei bikini peldkostīmā uzturēties pludmalē. Kārtības sargi paskaidrojuši, ka „valkātāja nav pratusi pienācīgi uzvilkt savu peldkostīmu." Blondā skaistule vienīgi piebildusi, ka viņa atstāj Vankuveru par šādu „nekaunīgu izrīcību."

Toronto tiesnesis F. H. Tompsons paziņojis, ka pilsētas vadītājiem ir tiesības zināt, kā Toronto transportkomisija izlieto savus līdzekļus.

Torontieši pasaules bēgļu fondā iemaksājuši $75.000,- mazāk, nekā sākumā bija paredzēts. Patlaban fondā ir 250.000 dol.

Karš pret lubu literatūru pēdējos mēnešos jūtami pastiprinājies Toronto pilsētā. Šoreiz tiesā iesūdzēts Queen ielas kioska vadītājs Mišels Morozovs, kas pardevis meitenu „magazīnas". Sūdzību pret M. ceļ Kelso Roberta 5 viru komiteja. Šīs komitejas uzdevums ir cenzēt un, ja vajadzīgs, izņemt ārā no apgrozības sabiedrībai kaitīgas publikācijas.

Johana Štrausa dzīve filmā

21. jūlijā „Towne Cinema" kinoteātris sāka izrādīt lielisko krāsu filmu „The Great Waltz". Šī ir viena no nedaudzām filmām, kur bagātīgās krāsās un mūzikā attēlota Vines valšu „karaļa" Johanna Štrausa dzīve.

A. K.

DZĪVES DAIĻUMAM

Aleksis un Brigita Rubeņi Jauntoronto pie savas ģimenes mājiņas iekārtojuši skaistu dārzu, par kuŗu galvenokārt rūpējas mājas saimniece, jo viņai dārzu iekārtošanā ir liela pieredze jau no brīvās Latvijas laikiem, kur viņa bijusi nodarbināta kā daiļdārzniece.

Par savu dārzu viņa pastāsta: Dārzs ir manas dzīves sastāvdaļa, un es novēlētu, kaut mums katram būtu savs dārziņš, tad mūsu apkārtne un visa dzīve būtu daudz skaistāka. Dārzs ir dzīvokļa turpinājums brīvā dabā, bet bez ūdens dārzs ir it kā bez dvēseles, jo ūdens ir it kā dārza spogulis un dzīvība.

Enerģiskā Rubeņu ģimene ierīkojusi dārzā mazu ūdens baseinu ar strūklaku, pie kuŗas zem krūma novietota tēlnieka A.Kopmaņa skulptūra — figūra kaķakmeni — princese; motīvs ņemts no tautas pasakas „Varžu princis". Princeses figūra ir novietota uz granīta pamatnes. Figūrā ir iekaltas 12 zeltītas zvaigznes, un „princesei" galvā ir misiņa kronis. Tuvākā laikā ūdenī novietos akmenī cirstu vardi, tāpat modernāki izveidos ūdens cirkulēšanas ietaisi. Ir skaists skats, kad priekšpusdienas saules stari apmirdz A. Kopmaņa gaumīgi darināto mākslas darbu, kas to apvieno ar dabas skaistumu.

Runājot ar dārza saimnieci par dārza kokiem un puķēm, viņa pastāsta, ka skaistākie šķietot lapu koki. Viņa ieteic citiem un pati savā dārzā galvenokārt audzē ziemciešu puķes.

Laipnā dārzniece vēl piemetina, ka labprāt pakalpotu tautiešiem bez atlīdzības, dodot padomus dārzu iekārtošanas jautājumos. Adrese: 174 Sheldan Ave., Toronto. Tel. CL 7-6672. K.

Mūsu laikraksta pārstāvis LATVIJAS AMERIKĀ VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave. pieņem sludinājumus un kārto abonementus

TOP MONTREĀLAS MĀKSLAS FESTIVĀLS

SPECIĀLZIŅOJUMS LA

Montreālā (A.K.) — „Le Festival de Montreal" sauksies mūzikas un drāmas festivāls, kas notiks Montreālā šinī vasarā no 3. augusta līdz 1. septembrim. Mākslas cienītājiem būs izdeviba dzirdēt un redzēt augstvērtīgus koncertus, operas, oratorijas, teātŗa un filmu izrādes. Pirmais simfoniskais koncerts notiks 9. augustā Plato hallē, kad Montreālas simfonisko orķestri diriģēs Moriss Le Rokss. Poļu pianiste Regina Smendzianka 17. augustā kopā ar kamerorķestri atskaņos vienīgi Sopēna skaņdarbus. Mocarta jautro operu „Bēgšana no Seraiļa" no 16. augusta līdz 1. septembrim uzvedīs „Comedie Canadienne" operas sabiedrība. Galvenās lomās dziedās Pjērete Alari un Leopolds Simono. Oratorija pagaidām vēl nav galīgi izvēlēta, bet zināms, ka to 31. augustā atskaņos Montreālas „Les Disciples de Massenet" kōris Notre Dame baznīcā. Plaši pazīstamais teātris „Le Theatre du Nouveau Monde", kas pirms pāris gadiem viesojās Parīzē, patlaban iestudē divas lugas ar Montreālas spējīgākajiem aktieriem. Iesākušies priekšdarbi arī filmu festivālam, kas notiks no 12.-18. augustam „Loew's" teātrī.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape

tel. HO 6-9911, Toronto.

★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes. ★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi ★ Tautiskie izstrādājumi

Pasūtiniet savlaicīgi.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar

Alfred STIKUTS Real Estate

uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.

HU 1-0431. HU 1-7103.

189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas? Kas tevi iepriecināja? Es ziedu uzlūkoju . . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

LOTUS

Dutz Waring

EIROPIEŠU SPORTA ZIŅAS

Sporta ziņas no Lielbritanijas un Eiropas Toronto dienas laikrakstā The Globe and Mail sniedz kompetenti sporta ziņu korespondenti.

C. HARRY DUTZ, kādreizējais daudzu vācu laikrakstu redaktors, sestdienās raksta nodaļā The Weekly Globe and Mail ar nosaukumu EUROPEAN SPORTLIGHTS par aktuālajiem sporta notikumiem.

ED. WARING raksta par eiropiešu futbolu Kanadā, kā arī otrdienās viņām ir viena sleja ar nosaukumu FROM OVER 'OME.

Jums iespējams iegūt visplašāko informāciju par eiropiešu sportu.

The Globe and Mail

Šo Kanadas nacionālo laikrakstu par 50¢ piegādā mājās 6 dienas nedēļā.

Zvanīt Circulation Department, EM 8-7851, Toronto.

JĒKABS PORUKS

(Pārnesums no 3. lpp.)

negribot pārgāja drāmaturga rokās, un Jēkabam Porukam jāsaka paldies ir par Baņutas atjaunošanu, ir Leo Blecha piesaistīšanu Rīgai, ir par mūsu baleta lielajām viesizrādēm Stokholmā. Es neuzdrošinātos to apgalvot, ja pats nebūtu bijis klāt dažādās „operas direkcijas" apspriedēs gan sausā, gan vēl biežāk apspriedēs, ko direktora kungs apsaimnieka ar dzīvības sulām. Tā arī iznāca, ka Jēkabam Porukam pat negribot un necenšoties bija radusies liela pieredze operas vadībā un pašam negribot viņam bija jākļūst arī oficiāli par operas direktoru. Bez žēlastības viņš šim amatam piejauca savu sirdsapziņu, pienākuma sajūtu un nelabojamo mīlestību pret mūziku. Viņa ētika šur tur sāka pat klibot, bet — mūzika stāvēja pāri par to. Jēkabs Poruks, jauna pienākuma spiests, nerēķinājās ne ar naidniekiem, nedz draugiem, bet kā operas direktors droši gāja savu mūzikālo ceļu. Viņam pats galvenais bija tikai komponists, ne operas diriģents vai dziedonis — Nacionālā operā viņam nebija citu interešu, kā ansambļa uzbūve, tira mūzika un tai attiecīgs skatuves ietērps.

Lai cik savādi tas izklausās, bet nelabojamais aistēts un izsmalcinātais mūziķis Jēkabs Poruks operas vadībā sevi parādīja par robustu bezkompromisa darbinieku, kas dažubrīd nelaimīgi pasmaidot un paklanoties pret laikmetu un sabiedrību ar kādu „Tabago", Nacionālo operu pacēla pasaules mēroga ievērojamā teātŗu līmenī. Pasaule, diemžēl, tomēr to nepamanīja, bet tā nav viņa vaina — asinis un pelni jau rēgojās no aizrobežām . . .

65 gadu dzimšanas dienā Jēkabam Porukam pienākas lielais paldies par šo lielo darbu. Tajā viņš uzvarēja pats sevi un arī savu izsmalcināto atturību. Un patiesi jābrīnās, ka pēc tam D.P. laikos vēl aktīvi darbojoties LCP. lieliski noorganizēja Franku novada dziesmu svētkus un vadot Fišbachas latviešu koloniju. Amerikā nokļūstot, Jēkabs Poruks ir atkal pārvērties par nelabojamu aistētu ar jaunekliga ideālisma iezīmēm.

No sirds vēlu Ješkam — Jēkabam Porukam arī turpmāk nenosirmot, bet lepoties pat ar viņa jaunekliģo matu kuplumu.

Austra Augenberga

GRĒKS UN TĀ IZPIRKŠANA

1905. GADA REVOLŪCIJA VĀCU RAKSTNIEKA TĒLOJUMĀ

Mēs, latvieši, interesējamie par visu, kas parādās cittautu literatūrā par mūsu zemes pagātni, tomēr nepamanīts ir palicis kāds jau pirms laba laika publicēts vēsturisks romāns, kuŗa autors ir pēckaŗa Vācijā visai populārais vācu rakstnieks Edzards Šāpers (Schaper).

Pagājušajā gadā mūsu laikrakstā bija gan ievietots raksts par E. Šāpera Baltijas valstim ļoti labvēlīgo noskaņojumu, Baltijas valstu traģēdijai veltītajiem priekšlasījumiem un rakstiem.

E. Šāpera romāna „Bende" („Der Henker") darbība norisinās Ziemeļvidzemē 1905. g. revolūcijas laikā.

Bez ārējiem, oriģināliem efektiem, kas tik raksturīgi modernajai mākslai, bez lieka patosa, ar vienkāršu, nepretenciozu stilu Šāpers prot panākt spēcīgus dramatiskus kāpinājumus, kas brīžiem sasniedz augstāko, gandrīz neizturamu spriegumu (piemēram, lauku karatiesas sēde). —Baigs, visai romāna darbībai pieskaņots, ir jau romāna ievads, kuŗā it kā ieskanas vēlākās romāna darbības vadmotīvi: drūmā decembŗa rītā pa lielceļu jāj Orlova soda ekspedicijas nodaļa, grāfa Ovelakera vadībā. Īsiem vilcieniem Šāpers tēlo drūmo dabu, kailos laukus, dziļo, baigo klusumu: arī dabas ainavas Šāpera romānos ir it kā pavadījums darbības galvenajiem motīviem.

Šinī, tāpat kā citos Šāpera romānos, vēsturiskie notikumi, piemēram, degošo muižu blāzma, lauku karatiesa, soda ekspedīciju nežēlīgā rīcība u. c., ir tikai fons, uz kuŗa norisinās varoņu psiholoģiskā drāma — grāfa Ovelakera un viņa pretinieka igauņu zemnieka Koiri traģēdija.

Romāna sākumā autors īsi raksturo arī soda ekspedīcijas dalībnieku — vienkāršo krievu kareivju noskaņojumu: viņiem liekas, ka tā nav vienkārša sacelšanās, bet īsts nežēlīgs karš, kuŗu viņi ved pret viņiem svešām tautām — latviešiem un igauņiem kā uz savas ģimenes atriebēju, kas cīnās viņa ar apņemšanos būt par taisnu, aukstasinīgu tiesnesi. Viņš mēģina attaisnot savu bargo rīcību ar priekšniecības (grāfa Orlova) pavēli, un saka vienam no jaunākiem virsniekiem: . . . „kā virsnieks es zinu tikai vienu lietu . . . pavēli — būt stingram, bez žēlastības . . . "

KARATIESA

Romāna pirmās daļas darbība sasniedz savu augstāko spriegumu karatiesas aina. Baigs ievads tai ir autora tēlojums, kā tiesas zālei tuvojas nāvei nolemto soļi — dauz smagu soļu . . . arvien tuvāk . . . nav dzirdams neviens vārds (. . . „nav nekā, tikai soļi, soļi pa trepēm un koridoriem . . . uz tiesu"). Un zemniekiem, kas ir sapulcējušies tiesas zālē, lai noklausītos savu tuvinieku tiesāšanā, uz pieres parādās baļļu sviedri!

Kā pēdējos tiesā trīs igauņu jauniekļus, kuŗu sirmais tēvs zemnieks Koiri arī atrodas tiesas zālē un drudžaini seko procesa gaitai. Apbrunots revolūcionāru pūlis, ejot uz muižu dedzināšanu gaŗām Koiri mājai, ir aizrāvis sev līdz ar draudiem viņa dēlus. Muižu dedzināšanā, izlaupīšanā un to īpašnieku nogalināšanā viņi nav piedalījušies, bet viņi ir notverti notikuma vietā. Tiesnešu, t. i. grāfa Overlakera un viņam paklauto virsnieku lēmums ir — diviem vecākajiem nāves sods, jaunākais, kas ir vēl nepilngadīgs, ir sodāms ar 20 gadiem spaidu darbos Sibirijā. Savādi, ka, izlemjot 3 jaunekļu likteni, neviens no tiesnešiem nav pilnīgi pārliecināts par viņu vainu. Tikai vienam no tiesnešiem ir drosme uzstāties pret šo lēmumu: tas ir pedantiskais, lieliškais leitnants Moellers, kuŗam neviens nevar pārmest sentimentālitāti. Viņš ir pārliecinātā par jaunekļu nevainību, kaut arī nevar to pierādīt. „Es esmu to pārādā savai sirdsapziņai!" viņš saka asā vārdu maiņā ar biedriem. Viņš zina, ka, sacelotie pret priekšnieka grāfa Ovelakera lēmumu, viņš iznīcina savu karjēru, un viņam atliek tikai atstāt kara dienestu.

24 stundu laikā spriedums tiek izpildīts. 24 stundu laikā vecais tēvs ir zaudējis visus savus bērnus, savu vienīgo cerību un dzīves saturu. Vecā māte izmisumā driz zaudē garīgo līdzsvaru, tāpat arī sirmais Koiri. Viņu uztur dzīvu vienīgi naids, kas bija slēpies visas viņa cilts zemapziņā: naids pret svešajiem kungiem, „kuŗi savu vēsturi jau no zobenbrāļu laikiem ir rakstījuši ar zobeniem un savu zirgu pakaviem zemnieku laukos".

KARATIESAS LĒMUMA SEKAS

Tā romāna pirmās daļas centrālais notikums ir dramatiskai karatiesas lēmums. Romāna ctrā daļa stāsta par šī lēmuma sekām. Netaisnais, nežēlīgais spriedums nav aizmirsts. Ir taisnība igauņu zemniekam, kuŗš saka, ka nevainīgo upuŗu asinis ceļas augšā no kapa. Pagātnei, mirušajiem ir liela vara! . . .

Driz pēc vētrainajiem notikumiem grāfs Ovelakers lūdz atvaļināt viņu no kara dienesta. Kādēļ? Varbūt kaut kur viņa būtes dziļumos viņu moka sirdsapziņas pārmetumi. Varbūt arī viņa ir pamodušās Baltijas muižnieka asinis un pamudina viņu atgriezties dzimtenē un pildīt savas cilts „misiju". Viņš ir revolūcijā nogalinātā Drostenholmas īpašnieka vienīgais mantinieks, un kādā pavasara rītā ierodas, lai nomestos uz pastāvīgu dzīvi Drostenholmas muižā, kur viņš ir spriedis pirms neilga laika tik bargu tiesu. Zemnieki sagaida viņu ar saucieniem „bende!" — un šis vārds arī kļūst par viņa palamu uz visiem laikiem.

Nezināmas rokas aptraipa asinīm vietu, kur Ovelakers izkāpj no vilciena — lai dotos uz savu īpašumu, bendem ir jāatceras nevainīgās asinis, kuŗas viņš ir izlējis. Tā jau pirmos mirkļos pēc nonākšanas savu senču zemē Ovelakers neskaidri nojauš, ka viņa dzīve šeit ir dibināta uz grēka, bet viņš vēl neparedz, ka šis asinsgrēks, šis pagātnes rēgs tik dziļi iesūksies zemē un saindēs viņam katru brīdi, katru elpas vilcienu, atsvešinās no viņa visus cilvēkus un ap viņu radīs tuksnesi.

Driz vien Ovelakers jūt, ka pret viņu tiek vests īsts karš, — slepens, nenotveramu roku vadīts, naida iedvesmots. Viņš nevar palauties ne uz vienu no savas muižas ļaudīm: pārvaldnieks pat viņu bridina nēsāt līdz ieročus ik mirkli.

Lai iegūtu mieru, viņš ir pat gatavs atteikties no dažām privilēģijām, piemēram, patronāta tiesībām Drostenholmas draudzē. Visas viņa pūles ar laipnību izdzēst naidu pret sevi ir veltas. Ap viņa personu sāk vīties leģendas, viņa bendes palama iedvesē šausmas pat cilvēkiem tālākā apkārtnē. Kadreiz varenais soda ekspedīcijas vaditājs ir tagad bezspēcīgs pret šo noslēpumaino, nenotveramo naida vilni, kas padara viņa dzīvi nepanesamu.

No Ovelakera norobežojas pat viņa tautas brāļi — Baltijas muižnieki, kuŗu īpašumus un dzīvību viņš bija aizstāvējis 1905. gadā un kuŗi no sākuma bija cildinājuši viņa stingro rīcību, jo viņi vēlas tagad mieru par katru cenu pēc vētrainajiem notikumiem. Tādēļ viņi nevēlas zemnieku priekšā pasvītrot savus draudzīgos sakarus ar „Drostenholmas bendi".

Arī cara valdība, kuŗas uzdevumā viņš rīkojas 1905. gadā, tagad norobežojas no viņa: ir citas politiskas vēsmas, ir sanākusi Valsts Dome, un Ovelakera pakalpojumi pagātnē ir kļuvuši „neērti", bet viņš ir kļuvis par visai nepatīkamu personu cara ierēdniem. Tie pat mēģina izsludināt viņu par mirušu, lai nomierinātu ļaužu prātus. Ovelakers bija gribējis kalpot diviem kungiem — caram un saviem tautas brāļiem — un abi tagad viņu bija pametuši.

Ir brīži, kad Ovelakeram liekas, ka viņš zaudēs prātu zem šīs vainas, šī grēka nastas, kuŗu viņam uzkrauj visa apkārtne un kuŗu viņš tomēr vēl negrib atzīt: tā slēpjas tikai kaut kur dziļi viņa zemapziņā.

„Meža brāļu" atriebība terorizē visu Drostenholmas apkārtni. Ik nakti notiek meža un ēku dedzināšanas un atentāti. Un viņiem ir un visur kā baigu pagātnes rēgu Ovelakers redz veco zemnieku Koiri parādāmies savas mājas tuvumā. Vecais, garīgo līdzsvaru zaudējušais zemnieks klīst apkārt. Kaut arī viņš nerunā ne ar vienu, tomēr viņa traģiskais liktenis, viņa ciešanas atstāj savādu mistisku ietekmi uz visu apkārtni. „Meža brāļi" liekas atriebjot viņam nodarīto netaisnību.

ILGAS PĒC ATPESTĪŠANAS

Ovelakers ir kļuvis tik vientuļš, ka viņš bezgalīgi ilgojas pēc cilvēku tuvuma un draudzības, un beidzot viņš atrod draudzību — un pat mīlestību — vienā no kaimiņu muižām, kuŗas īpašnieki ir tikko ieradušies un nekā nezina par Ovelakera drausmīgo slavu. Šī mīlestība kļūst Ovelakeram par vienīgo nākotnes ceribu, tanī viņš meklē it kā atpestīšanu no sava lāsta.

Tad nāk pēdējais un vissmagākais trieciens: atentātam par upuri krīt arī Ovelakera mīlētā. Tagad dzīve ir kļuvusi viņam par bezgalīgu, tukšu telpu, par kaut ko bezjēdzīgu, bet viņš pats jūtas kā nokaltis zars, salaucts zem dzīves absurdās nastas.

Pēc šī trieciena un pēc Vidzemes bruņniecības un valdības atklātas un galīgas no viņa norobežošanās, kas dziļi aizkar viņa lepnumu; pēc ilgas dvēseles cīņas un mokām Ovelakers beidzot nonāk pie lēmuma — mekļēt izlīgumu ar savu pretinieku veco Koiri, ar kuŗu viņu saista it kā noslēpumains, drausmīgs kopīgs liktenis; viņš nolemj atzīt, nožēlot vecā Koiri priekšā savu vainu. Ovelakers jūt, ka vienīgi vecajam zemniekam ir tiesība uzstāties par viņa tiesnesi. Tās ir smags solis, bet Ovelakers jūt, ka tas viņam ir jādara — ne aiz aprēķina uzlabot savu stāvokli šinī zemē, bet no brīvas gribas un pārliecības.

Ovelakers steidzas uz vecā, slimā Koiri māju, lai izlīdzinātos ar viņu un paziņotu, ka viņš gādās par jaunākā dēla atgriešano no Sibirijas un viņam palīdzēs.

Vecā Koiri mājai nav cita kopēja kā kalpone Ollija, kas uztic- gā milestībā gaida uz jaunāko dēla atgriešanos. Lauki ir pārvērtušies atmatā, ēkas ir sabrukušas. Ovelakeram šī izpostītā zemnieku māja liekas kā „viens vienīgs izmisuma kliedziens."

Drāmatiska spraiguma pilna ir abu pretinieku sastapšanās aina. Ovelakers ierodas Koiri mājā, kad vecais zemnieks gul uz nāves gultas. Ovelakera un vecā Koiri skati sastopas pēdējoreiz. Smaids pēc ilgiem laikiem apstaro mirēja seju, jo viņš nojauš, kādēļ negaidītais viesis ir ieradies. Ar šo smaidu viņš šķiras no dzīves . . .

Kalponitei Ollijai Ovelakers saka: „Es rakstīšu . . . lai zēnu atlaiž mājā . . . Vai tev nevajag palīga šinī mājā? Un ko darīsi, līdz kamēr viņš atgriezīsies?" — „Es gaidīšu! . . ." skan viņas atbilde. Šie vārdi rada it kā optimistisku izskaņu drūmos toņos tvertajam romānam.

PROBLĒMAS

Kā visos savos darbos, tā arī romānā „Bende" Šāpers risina filozofiskas, morāliskas un politiskas problēmas. Visos savos rakstos Šāpers nodarbojas ar grēka un tā izpirkšanas jautājumu (Schuld und Sühne"). Pēc viņa domām gandrīz ikviens cilvēks nes sevī kaut kādu pārkāpumu, kādu vainu, kas viņam ir jāatzīst, jānožēlo un jāizpērk, lai iegūtu dvēseles mieru („nevainīgu cilvēku nav; katra cilvēka dzīvei ir savs iedzimts grēks, vaina.")

Šāpers tic mīlestības atpestītājai varai. Arī romānā „Bende" īsu bridi parādās šis mīlestības tēls, — mīlestības, kas saprot un piedod visu, žēlo un cenšas visu izlīdzināt: tā ir Ovelakera mīlētā sieviete, kas atdod savu dzīvību par viņu.

Izcila loma romānā ir konfliktam starp pienākumu, virsnieka paklausību un dziļo jēdzienu no vienas puses — un morālisko principu, sirdsapziņas balsi no otras puses (sakarā ar kara tiesas lēmumu). Līdz ar to rodas arī jautājums: vai individs drīkst uzsvērt savu brīvību, vai viņš drīkst brīvi sekot saviem morāliskiem principiem, ja tie runā tās speciālās grupas (šinī gadījumā virsnieku grupas) goda un pienākuma jēdzienam, kuŗas loceklis viņš ir? Vēstulē Ovelakeram leitnants Moellers plaši debatē par goda jēdzienu. . . . „Vai armijas gods vienmēr atkarājas no tās ieročiu spēka? Nē . . . Armijas gods ir tās tautas gods, kuŗa ir radījusi šo armiju . . . Goda jēdziens balstās uz morāliskiem principiem, kas ir stiprāki par nāvi un ilgsošāki par laimi . . ." Tālāk Moellera vārdos ieskanas reliģiskā stiga, kuŗai ir ievērojama loma Šāpera rakstos. Viņš runā par kareiviju un virsnieku dziļāko un augstāko paklausību Tam, kuŗa „vārds lai paliek neminēts." — „Ar go-

(Nobeigums 8. lpp.)

DE GOLLS STIPRINA SAVU

FRANCIJA LIELU NOTIKUMU PRIEK

(mo) Francija, brīvības ideju izauklētāju zeme, pēc īsa pārtraukuma sāk atkal līdzināties rūgstoša vīna lielam traukam, kuŗš kuŗu katru bridi var iespēt pārrūgt. Velti viens no Francijas šī laika lielākajiem dēliem — de Golls — mēģina ar izveicīgu un reizēm ļoti stingru roku izvadīt savas tautas likteņus cauri bīstamajām krācēm, bet pazimes rāda, ka jau tuvākajā nākotnē viņa roka var izrādīties par vāju un palīgā būs jāņem pēdējais miera saglabāšanas līdzeklis — armija.

Par to liecina franču lielākās arodbiedrības CGT ziņojums pēc nesenajiem bridinājumu streikiem, ka tās stiprums un politiskais svars Francijā pieaudzis līdz 1947. gada apmēriem. Tas nozīmē, ka šis kreisi noskaņotās arodbiedrības spēkos ir jebkuŗā laikā uzsākt streikus un demonstrācijas, tā paralizējot visu valsts saimniecisko dzīvi. Pats de Golls gan reiz apgalvoja, ka Francijā kreisās noslieces vairs nebūšot, kamēr vien viņš dzīvošot.

Iemeslu šajā attīstībā politiskie un saimnieciskie novērotāji meklē de Golla veiklā manevrēšanā izvairities no Francijai svarīgu problēmu konkrētas atrisināšanas — Alžīrijas politiskā stāvokļa un pašas valsts sociālās labklājības celšanas.

Jau gadiem ilgstošais sasprindzinātais stāvoklis Alžīrijā salasta lielus armijas spēkus un prasa arī ievērojamu daļu no valsts aizsardzības budžeta, kļūdams no gada gadā arvien nepopulārāks kontinenta valsti, kur savā ziņā laiskais francūzis ļoti labprāt īsākā laika spridzī vēlētos vairāk nopelnīt un mazāk maksāt par dzīvei nepieciešamajām precēm, arī par vīnu, kamēr lauksaimnieki tajā pašā laikā prasa pabalstus vietējo lauksaimniecības ražojumu kompensācijai. Visi līdzšinējie mēģinājumi stāvokli uzlabot nav devuši gaiditos rezultātus pilnā mērā, jo lielais ģenerālis vairāk vērības pievērsis Francijas ārpolitiskajiem jautājumiem un tās stāvokļa nostiprināšanai Rietumu sabiedroto saimē, atrodot saviem centieniem labu līdzgaitnieku Rietumvācijas kanclera Adenauera personā.

Šķiet, ka notikumu lēnā, bet neatlaidīgā ievirze de Gollam ļaus pievērst lielāku uzmanību iekšējai drošībai, jo viens no viņa pēdējiem izšķirīgajiem lēmumiem ir radīt Francijas 3. armiju, t. s. „Force de Frappe".

Šī armija, tagad šanas sākuma sta stāviga vienība kontinentālās arm saistīta arī NATO būtu nekādā saka esošo karaspēku.

Armijas komand pakļauta ģenerālst tiešī Francijas val šajā gadījumā pe la, pavēlniecībai.

Tās sastāvā tie bākie karavīri, personīgs zvērest Apbrunojumam dernākie atomierc rākās lidmašīnas.

Militārie lietpr ar šīs armijas ra lis de Golls grib sonīgā rīcībā sp jebkāda veida sac ča mēģinājuma ris stundās. Tā k di nav izslēgta sa šu armijas virsni dējādi izņemot v kām militāros spē ciālā, tikai prezid padotā armija va vienīgo kārtības retāju faktoru ka Alžīrijā.

Francijas milit gan domā, ka fra lā un arī koloniā kādos apstākļos Golla pavēlēm, l tu Alžīrijas atris vums, bet zināmo varētu radīt kr liekot armijai ci vām vēlmēm u virsnieku (tiem kas veidošanā p vārds) uzskatiem

De Golls, apzi nopietnību, armi nežēlo līdzekļus, tīvi stāties preti cijas iekšējās sa nājumam.

Brīdinātājas b vērst lielāku vē ciālā stāvokļa bet de Golls nol cerēto ceļu.

Bijušais Fran prezidents Mend tervijā izteicās, streiki ir tikai lākiem notikumi mēros varētu pā da streikus, ka vai nebūt bija jums. Ģenerāli šajos mēnešos pārbaudījumi, varētu ietekmēt kamo attīstību.

LĪDUMA

GAĻAS UN DELIKATEŠU VEI

363 RONCESVALLES AVE., TO

SVAIGA UN ZĀVĒTA GAĻA. ● VISAS EI TAMĀS ŠĶIRNES. ● BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ D UN UZGRIEŽAMIE.

TEL.: LE 2-8762.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUM

ANGLIJAS RAŽOJ

★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CE

DAVID'S ECONOMY CE

231 QUEEN ST., W., (pie Univers TORONTO.

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals -

IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 va

● IZNĪRE TV par $8,- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Te

B & A PHARMAC

478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-04

Mūsu uzticamie latviešu klienti labākā reklāma.

PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO AP

MEDIKAMENTI uz LATVIJU n

VEIKALA. ĀTRA PIE

Jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zem aizkara. VISI SŪTIJUMI A

Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latvīju sasnieg

INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA nāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur— ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosū kuŗu katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad s pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtī

TOP MONTREĀLAS MĀKSLAS FESTIVĀLS

SPECIĀLZIŅOJUMS LA

dzīve- rzs ir ā da- it kā ārza

ne ie- pasei- zem Kop- ckalk- otivs Var- ra ir tnes. ltitas alvā aikā irstu eidos Ir sdie- Kop- kslas tabas

nieci n, vi- ietot u un t au-

metī- utie- ado- tāju- gyve., K.

Montreālā (A.K.) — „Le Festival de Montreal" sauksies mūzikas un drāmas festivāls, kas notiks Montreālā šinī vasarā no 3. augusta līdz 1. septembrim. Mākslas cienītājiem būs izdevība dzirdēt un redzēt augstvērtīgus koncertus, operas, oratorijas, teātra un filmu izrādes. Pirmais simfoniskais koncerts notiks 9. augustā Plato hallē, kad Montreālas simfonisko orķestri diriģēs Moriss Le Rokss. Poļu pianiste Regina Smendzianka 17. augustā kopā ar kamerorķestri atskaņos vienīgi Šopēna skaņdarbus. Mocarta jautro operu „Bēgšana no Seraiļa" no 16. augusta līdz 1. septembrim uzvedīs „Comedie Canadienne" operas sabiedrība. Galvenās lomās dziedās Pjērete Alari un Leopolds Simono. Oratorija pagaidām vēl nav galīgi izvēlēta, bet zināms, ka to 31. augustā atskaņos Montreālas „Les Disciples de Masse-net" kōris Notre Dame baznīcā. Plaši pazīstamais teātris „Le Theatre du Nouveau Monde", kas pirms pāris gadiem viesojās Parizē, patlaban iestudē divas lugas ar Montreālas spējīgākajiem aktieriem. Iesākušies priekšdarbi arī filmu festivālam, kas notiks no 12.-18. augustam „Loew's" teātrī.

Waring

U SPORTA ZIŅAS

ritanijas un Eiropas Toronto dienas Mail sniedz kompetenti sporta ziņu

ādrezējais daudzu vācu laikrakstu sta nodaļā The Weekly Globe and OPEAN SPORTLIGHTS par aktuā-

par eiropiešu futbolu Kanādā, kā arī sleja ar nosaukumu FROM OVER

splašāko informāciju par eiropiešu sportu.

be and Mail

laikrakstu par 50¢ piegādā mājās dienas nedēļā.

Department, EM 8-7851, Toronto.

NAS vien- s pēc ribas, dzību nā no ašnie- nekā usmi- Ove- kotnes kā at- issma- n par pilētā. viņam , par s pats laužts s: Vidze- pas at- noro- r viņa les ci- s bei- mek- inieku saista smigs mj at- priekšā ūt, ka am ir iesnie- Ovela- ādara savu brīvas

cā, sli- zināt̄os iņš gā- gnieša- n pali-

ita ko- uzti- unākā r pār- sabru- postītā „viens is."

ilma ir s aina, mājā, uz nā- n vecā ejoreiz. em ap- nojauš, r iera- šķiras

Kalponītei Ollijai Ovelakers saka: „Es rakstīšu . . . lai zēnu atlaiž mājā . . . Vai tev nevajag paliga šinī mājā? Un ko dari- si, līdz kamēr viņš atgriezīsies?" — „Es gaidīšu! . . ." skan viņas atbilde. Šie vārdi rada it kā optimistisku izskaņu drūmos tonos tvertajam romānam.

PROBLĒMAS

Kā visos savos darbos, tā arī romānā „Bende" Šāpers risina filozofiskas, morāliskas un politiskas problēmas. Visos savos rakstos Šāpers nodarbojas ar grēka un tā izpirkšanas jautājumu (Schuld und Sühne"). Pēc viņa domām gandrīz ikviens cilvēks nes ševī kaut kādu pārkāpumu, kādu vainu, kas viņam ir jāatzīst, jānožēlo un jāizpērk, lai iegūtu dvēseles mieru („nevainīgu cilvēku nav; katra cilvēka dzīvei ir savs iedzimts grēks, vaina.")

Šāpers tic milestības atpestītājai varai. Arī romānā „Bende" šīs brīdi parādās šīs milestības tēls, — milestības, kas saprot un piedod visu, žēlo un cenšas visu izlīdzināt: tā ir Ovelakera mīlētā sieviete, kas atdod savu dzīvību par viņu.

Izcila loma romānā ir konfliktam starp pienākumu, virsnieka paklausību un goda jēdzienu no vienas puses — un morālisko principu, sirdsapziņas balsi no otras puses (sakarā ar kara tiesas lēmumu). Līdz ar to rodas arī jautājums: vai individs drīkst uzsvērt savu brīvību, vai viņš drīkst brīvi sekot saviem morāliskiem principiem, ja tie runā tās speciālās grupas (šinī gadījumā virsnieku grupas) goda un pienākuma jēdzienam, kuras loceklis viņš ir? Vēstulē Ovelakeram leitnants Moellers plaši debatē par goda jēdzienu. . . . „Vai armijas gods vienmēr atkarājas no tās ieroču spēka? Nē . . . Armijas gods ir tās tautas gods, kura ir radījusi šo armiju . . . Goda jēdziens balstās uz morāliskiem principiem, kas ir stiprāki par nāvi un ilgsošāki par laimi . . ." Tālāk Moellera vārdos ieskanas reliģiskā stiga, kurai ir ievērojama loma Šāpera rakstos. Viņš runā par kareivju un virsnieku dziļāko un augstāko paklausību Tam, kura „vārds lai paliek neminēts." — „Ar go-

(Nobeigums 8. lpp.)

DE GOLLS STIPRINA SAVU ARMIJU

FRANCIJA LIELU NOTIKUMU PRIEKŠVAKARĀ

(m o) Francija, brīvības ideju izauklētāju zeme, pēc īsa pārtraukuma sāk atkal līdzināties rūgstoša vina lielam traukam, kurš kuru katru brīdi var iespēt pārrūgt. Velti viens no Francijas šī laika lielākajiem dēliem — de Golls — mēģina ar izveicīgu un reizēm ļoti stingru roku izvadīt savas tautas likteņus cauri bīstamajām krācēm, bet pazīmes rāda, ka jau tuvākajā nākotnē viņa roka var izrādīties par vāju un palīgā būs jāņem pēdējais miera saglabāšanas līdzeklis — armija.

Par to liecina franču lielākās arodbiedrības CGT ziņojums pēc nesenajiem brīdinājumu streikiem, ka tās stiprums un politiskais svars Francijā pieaudzis līdz 1947. gada apmēriem. Tas nozīmē, ka šis kreisi noskaņotās arodbiedrības spēkos ir jebkurā laikā uzsākt streikus un demonstrācijas, tā paralizējot visu valsts saimniecisko dzīvi. Pats de Golls gan reiz apgalvoja, ka Francijā kreisās noslieces vairs nebūšot, kamēr viņš dzīvošot.

Iemeslu šajā attīstībā politiskie un saimnieciskie novērotāji meklē de Golla veiklā manevrēšanā izvairīties no Francijai svarīgu problēmu konkrētas atrisināšanas — Alžīrijas politiskā stāvokļa un pašas valsts sociālās labklājības celšanas.

Jau gadiem ilgstošais sasprindzinātais stāvoklis Alžīrijā saista lielus armijas spēkus un prasa arī ievērojamu daļu no valsts aizsardzības budžeta, kļūdams no gada gadā arvien nepopulārāks kontinenta valsti, kur savā ziņā laiskais francūzis ļoti labprāt isākā laika spridzi vēlētos vairāk nopelnīt un mazāk maksāt par dzīvei nepieciešamajām precēm, arī par vīnu, kamēr lauksaimnieki tajā pašā laikā prasa pabalstus vietējo lauksaimniecības ražojumu kompensācijai. Visi līdzšinējie mēģinājumi stāvokli uzlabot nav devuši gaidītos rezultātus pilnā mērā, jo lielais ģenerālis vairāk vērības pievērsis Francijas ārpolitiskajiem jautājumiem un tās stāvokļa nostiprināšanai Rietumu sabiedroto saimē, atrodot saviem centieniem labu līdzgaitnieku Rietumvācijas kanclera Ādenauera personā.

Šķiet, ka notikumu lēnā, bet neatlaidīgā ievirze de Gollam likusi pievērst lielāku uzmanību iekšējai drošībai, jo viens no viņa pēdējiem izšķirīgajiem lēmumiem ir radīt Francijas 3. armiju, t. s. „Force de Frappe".

Šī armija, tagad jau izveidošanas sākuma stadijā, būtu patstāvīga vienība ārpus franču kontinentālās armijas, kura ir iesaistīta arī NATO spēkos, un nebūtu nekādā sakarā ar Alžīrijā esošo karaspēku.

Armijas komandēšana nebūtu pakļauta ģenerālštābam, bet gan tieši Francijas valsts prezidenta, šajā gadījumā personīgi de Golla, pavēlniecībai.

Tās sastāvā tiek izmeklēti labākie karavīri, kuriem jādod personīgs zvērests de Gollam. Apbrunojumam paredzēti modernākie atomieročī, kā arī ātrākās lidmašīnas.

Militārie lietpratēji domā, ka ar šīs armijas radīšanu ģenerālis de Golls grib iegūt savā personīgā rīcībā spēcīgu līdzekli jebkāda veida sacelšanās vai puča mēģinājuma apspiešanai pāris stundās. Tā kā kritiskā brīdī nav izslēgta sacelšanās arī pašu armijas virsnieku starpā, tādējādi iznemot valdībai no rokām militāros spēkus, tad šī speciālā, tikai prezidentam vienam padotā armija var izrādīties par vienīgo kārtības un miera saturētāju faktoru kā valstī, tā arī Alžīrijā.

Francijas militārās aprindas gan domā, ka franču kontinentālā un arī koloniālā armija jebkādos apstākļos paklausītu de Golla pavēlēm, lai arī kāds būtu Alžīrijas atrisinājuma uzdevums, bet zināmos apstākļos tas varētu radīt kritisku stāvokli, liekot armijai cīnīties pret savām vēlmēm un komandētāju virsnieku (tiem Alžīrijas politikas veidošanā pieder noteicējs vārds) uzskatiem.

De Golls, apzinoties stāvokļa nopietnību, armijas izveidošanai nežēlo līdzekļus, lai iespēju efektīvi stāties pretī jebkuram Francijas iekšējās sagraušanas mēģinājumam.

Brīdinātājas balsis aicina pievērst lielāku vērību iekšējā sociālā stāvokļa nostabilizēšanai, bet de Golls nolēmis iet savu iecerēto ceļu.

Bijušais Francijas ministru prezidents Mendess Frānss intervijā izteicās, ka pašreizējie streiki ir tikai pirmsākums lielākiem notikumiem un savos apmēros varētu pārsniegt 1953. gada streikus, kad Francijas būt vai nebūt bija stundu jautājums. Ģenerāli de Gollu nākošajos mēnešos sagaidot smagi pārbaudījumi, kuŗi ievērojami varētu ietekmēt visas valsts nākamo attīstību.

LATVIEŠI PAMODINA NO SALDAS SNAUDAS

PRETKOMŪNISTISKĀS ORGANIZĀCIJAS LOCEKĻUS INDIANAPOLĒ.

Pildot ASV Kongresa lēmumu, ASV prezidents izsludināja pag. gadā Apspiesto tautu nedēļu. Šis šķests, kas visiem būs palicis atmiņā, izsauca „zibeņus un pērkonus" Kremlī un beidzās mīļās koeksistences dēļ ar slavenā celotāja Nikitas viesošanos ASV. Reizē ar Apspiesto tautu nedēļas izsludināšanu, piedzima arī jauna organizācija ar nosaukumu „National Captive Nations Committee". Tā ir amerikāņu organizācija un tanī ietelp daudzi prominenti amerikāņi. Tanī var iestāties arī etnisko grupu pārstāvji, un arī ALA's priekšsēdis ir šīs organizācijas biedrs. Organizācijas uzdevums ir iepazistināt plašākas amerikāņu sabiedrības masas ar komūnisma destruktīvo darbu. Tam nu būtu sevišķa nozīme pašreizējās saspīlētajās attieksmēs.

Kongresa lēmums paredz, ka prezidentam šogad Apspiesto tautu nedēļas izsludināšana jāatkārto, apzīmējot par tādu jūlija trešo nedēļu, bet rakstot šīs rindas, liekas, ka kādam tas ir „piemirsies", kaut terminš jau iestājies.

Pie Latviešu organizāciju apvienības noorganizētā Informācijas biroja priekšsēdis A. Lidums šo faktu nebija aizmirsis, un uzzinājis, ka Indianapolē dzīvo divi aktīvi NCNC locekļi: Paper Art Corporation prezidents Elmers R. Krīgers un republikāņu laikraksta „The Indianapolis Star" redaktors J. G. Kampēns, viņš šos kungus apmeklēja. A. Lidums, atgādinot Kongresa lēmumu par Apspiesto tautu nedēļu, paironizējis, ka pēc „Miss America" slavināšanas laikrakstos, laikam nekas vairs nav palicis pāri ko teikt par simtiem tūkstošu bēgļu un komūnisma verdzībā vēl smokošiem miljoniem cilvēku. Kā A. Lidums izsakās, viņam palicis iespaids, ka viņš šos kungus pamodinājis no miega tieši pusnaktī.

Šī vizīte, kas notikusi 3. jūlijā, nav bijusi veltīga. Pēc saņemtā laipnā paldies par atgādinājumu notikusi apspriede, un svētdien, 17. jūlijā The Indianapolis Star rīta izdevumā jau bija lasāms ka Indianas valsts gubernātors Harolds V. Handlejs sākot ar 18. jūliju, izsludinājis valstī Apspiesto tautu nedēļu, un uzaicina iedzīvotājus uz dažādām aktivitātēm pret komūnismu un lūdz atbalstīt apspiesto tautu cīņu par brīvību. Tāpat tai pašā laikrakstā ievietots plašs ievadraksts par komūnistu izdarībām pagātnē un tagadējo stāvokli komūnistu jūgā, kā piemērus minot Igauniju, Lietuvu, Latviju un Ungāriju ar 1956. g. krievu izrēķināšanos, asinis noslicinot ungāru, brīvības cīntājus.

Laika trūkuma dēļ, jo Apspiesto tautu nedēļa jau sākusies, minētā amerikāņu organizācija paspēja vairs tikai pirmdien, 18. jūlijā World War Memorial auditorijā noorganizēt caur dzelzs aizkaru „iešmugulēto" (tā izteicās sarkojumu vaditājs) filmu izrādi. Bija redzami 1956. g. Ungārijas notikumi un nemieri Austrumvācijā. Trešā filma saucās „Polijas laipošana" (Poland on a Tightrope). rādot tagadējo dzīvi Polijā. Būtu bijis labāk, ja šo filmu nebūtu rādījuši, jo parastajam amerikānim, kas nav radis domāt un redzēto izvērtēt, droši vien likās, ka Polijā tik slikti neiet. Tiešī pie rikies jau nevienam neķeras. Pirmās divas filmas bija labas, kaut arī jau pa daļai skatītas televizijā. Tikai šoreiz tika parādīti arī daži skati, kuŗi līdz šim bija turēti konfidenciāli. Kopainu traucēja filmā iespraustās reklāmas, jo filmas bija aizņemtas no kādas raidāmstudijas. Par godu rikotājiem gan jāsaka, ka izrādot filmas, viņi centās reklāmas vietas pārlekt un atvainojās par reklāmām nevietā.

Bija labi tomēr, ka ir kaut kas darīts. Apmeklētāju bija apm. pāri par 300, no kuŗiem latvieši bija pārsvarā, tad bija ungāri un vispēdēji kāds 100 amerikāņu.

A. B.

POĻU TŪRISTI BĒG

(LZA). Kārtējai pasažieru satiksmei: Ļeņingrada - Helsinki - Stokholma - Kopenhagena - Londona, krievi laiduši apgrozībā jaunbūvētu tvaikoni ar nosaukumu „Estonia". Vasaras laikā, pasažieru trūkuma dēļ, šis tvaikonis pārvadā Padomju Krievijas, Baltijas valstu un citu satelitu valstu tūristus. Tvaikonim nesen uz vairākām stundām piestājot Stokholmas ostā, apm. 60 tūristiem, no kuŗiem lielāko tiesu bija Polijas pilsoņi, atļāva atstāt tvaikoni pilsētas apskatei. Tūristu skaits uz tvaikoņa bija daudz lielāks, bet ne visiem poļitruki bija ļāvuši doties krastā, jo iepriekšējos gados komūnistu tūristu tvaikoņiem piestājot Stokholmā, liels skaits bieži vairs neatgriezās. Pagājušā gadā bija pat tāds gadījums, kad vairāk kā 40 personas meklēja patvērumu Zviedrijā. Arī šoreiz komūnistu komisāru piesardzība nebija līdzējusi, jo laikā, kad tvaikonim vajadzēja atstāt ostu, 10 tūristi — poļi vairs neatgriezās. Visi šie pārbēdzēji — 3 sievietes un 7 vīrieši, bija pieteikušies zviedru policijā un lūguši piešķirt viņiem asila tiesības.

Pārbēdzēji ir jauni cilvēki, no 25 līdz 30 gadu veci, starp tiem ir kāda 50 gadu veca sieviete ar savu 25 gadus vecu meitu. Pagaidām pārbēdzēji atrodas policijas aizgādībā. Izšķirošais lēmums, vai tiem atļaus palikt Zviedrijā, ir Ārzemnieku komisijas ziņā, kas pēc patvēruma meklētāju noklausināšanas teiks savu gala vārdu. Policija norāda, ka pārbēdzēji visi ir intelligenti cilvēki un arstāj patikamu iespaidu. Valodas ziņā nekādu grūtību nav, jo visi pārvalda vācu vai angļu valodu. Neapšaubāmi, Polijas sūtniecība pieprasis pārbēdzējus izdot, bet maz ganticams, ka zviedru iestādes to darīs. Ja nu vienam, otram dažādu iemeslu dēļ tomēr neatļaus palikt Zviedrijā, tad paredzams, ka būs iespēja izceļot uz kādu citu zemi.

PA MŪŽA GADU KAPNĒM

Klīvlendas DV apvienības valdes kasieris Jānis Jenzis šais dienās atskatījās uz 65 mūža gadiem. Ne tikai Daugavas Vanagu, bet arī citos Klīvlendas latviešu sarikojumos J. pazīstams ar savām humoristiskajām un laipnajām uzrunām.

Latvijas pirmajos gados, kā karavīrs un ierēdnis piekomandēts mūsu pirmajam ārlietu ministram Zigfrīdam Meierovicam un to pavadījis daudzos ceļojumos. Par spīti savai gadu nastai J. ir vēl enerģijas un prieka pilns. Dzīvi ārpriekšas par tautiešu sabiedrisko dzīvi, latviešu literatūru un citiem notikumiem.

DV pārstāvji priekšnieka Viktora Zemesarāja vadībā 16. jūlijā ieradās sava centīgā un uzticamā darbinieka dzīves vietā, lai viņu apsveiktu dižajos mūža svētkos.

J. E.

No Bernaulas Zviedrijā

(LZA) Otrā pasaules kara laikā, bēgļu gaitās Emilija Traka ar savu 14 gadus veco meitu nokļuvusi Kaukazā, kur apmetusies uz dzīvi un pelnījusies ikdienas iztikai dažādos darbos. Drīz vācieši meitu Almeru iesaistījuši darba dienestā un aizsūtījuši uz Vāciju. Karam beidzoties, nu jau pieaugušai jaunavai, Almerai izdevies nokļūt Zviedrijā, kur tā apprecējusies ar zviedru Rozenšeldu.

Ar vīra ierosinājumu jau 1957. gadā Almera sākusi meklēt savu māti. Rakstītas vēstules Vorošilovam, Chruščevam, laikrakstā „Pravdas" redakcijai u. t. t. Beidzot no Kaukaza sādžas kāds paziņa atrakstījis meitai, ka viņas māte Emilija Traka pārcēlusies uz dzīvi Novosibirskā, Barnaulā. Beidzot mātes pēdas sadzītas. Meitas pūles dabūt savu māti brīvajā pasaulē nav bijušas veltas. Šinīs dienās 60 g. v. Emilija Traka ar lidmašīnu ieradās Zviedrijā.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS

E. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pieņem informācīju.

KĀ PAMODINĀT LATVISKO SIRDSAPZIŅU?

Norberts Trepša — jauna gara un satura ideoloģijas meklētājs (1)

(Pārnesums no 1. lpp.)

Prāvests Norberts Trepša.

Šis vizijas iecerēdami, par sasniegto paprieścādamies un īstenību ieskatidami, mūsu sargpostenu torņu redzīgākos sargus pieminēdami, gājām ar Norbertu Trepšu savā meklējumā tālāk.

Brutālā reālitāte ar smagiem dzelzs bomjiem dragā visas pasaules guļamistabu logos un aizkaros un ar rožaino stiklu lauskām ir piebirusas arī mūsu naktstupeles, vakardienas balļu glāzes un pagraino šņācēju mati, bet mēs — neatmostamies. Šo neatmošanos mēs gremojošā mierā un vienaldzībā pat attaisnojam: Mēs esam veseliga tauta. **Un kuŗu katru, kas apzinīgi un mērķtiecīgi traucē šo „veselīgās tautas" miegu — mēs sašutumā nokliedzam par latviskās vienības jaucēju. Vienā ziņā mūsu nacionālā vienība ir nesalaužama, un tā izteicas dažos, vien, kāršos, cilvēcīgi saprotamos vārdos: lieciet mūs mierā, dzīvosim un redzēsim, kad pienāks laiks, tad zināsim ko darīt . . .**

Mēs esam brīvi šodien, paēduši, mēbelēs aprakšķies, vienstāvu mājās iekārtojušies un gaidām „laika pienākšanu" pusaizmiguši. Ir palikusi gandrīz tikai viena pati visiem kopēja un raksturiga mūsu nacionālās ideoloģijas izpausmes ainava: cienījami kungi sapulcējas, saliek glītas cepures galvā, piedzeras, sit roku pie sirds un kliedz: Lai mūžam dzīvo brīvā Latvija! . . . Protams, ja šos cilvēcīgajai dabai saprotamos faktus nosauc īstajos vārdos, bez šo vārdu ietīšanas paglaimošanas vatē, tad kungi dziļi aizvainoti cērtas augšā un ar vēstures grāmatām cenšas pierādīt savu lomu un to, kas viņi bija.

Bet šīsdienas notikumu dinamika neapstājas, lai atvainotos un paprasītu — kas bij? Tā kliedz steidzīgi: Kas esi? Kas būsi?

„BRĪVAIS VĀRDS" ATSĀK GAITAS

Pēc ilgāka laika gaitu atjaunojis Latviešu preses biedrības biļetens „Brīvais Vārds". Tā tālāku izdošanu LPB uzdevumā apņēmusies pagājušā rudenī noorganizētā Čikagas - Milvoku preses darbinieku kopa. Šo pasākumu kopai būs iespējams turpināt tikai tad, ja netrūks pašu preses darbinieku atsaucības un tehniskā atbalsta. Par izdevuma saturu un pastāvēšanas iespējām redakcijas izsakās: „Mūsu biļetens nebūs populāra „Magazina" ar „saistošu lasāmvielu". Tas domāts kā latviešu preses darbinieku vienotājs brīvajā pasaulē un viņu arodētikas un zināšanu vairotājs un izkopējs. Šī iemesla dēļ nevaram cerēt, ka par „Brīvo Vārdu" interesēsies un to abonēs parastā lasītāju saime. Mūsu biļetens jābalsta un jāuzturmums pašiem!"

„Brīvā Vārda" 2. numura saturs visai bagātīgs, par spīti niecīgajam lappušu skaitam. Interesanta ir atbildīgā redaktora Raimonda Čaka apcere par trimdas avīžu panākumiem un dažādām parādībām. Runājot par pašreizējo latviešu preses stāvokli visos piecos kontinentos, autors konstatē: „Remdenība, manuprāt, ir bīstamāka kaite par pagurumu. Remdenība ir laipa uz asimilēšanos . . ." No tīri žurnālistiskā viedokļa bija patikami iepazīties ar F. Krusas vijīgo un interesanto stāstījumu par avīžnieku darbu un laužu valodām. Šķiet, šis raksts ar savu žurnālistiski augsto kvalitāti būtu labāk iederējies kādā trimdas laikrakstā, nevis pašu laužu biļetenā. Lasītāju interesi vēl saista O. Okmentiņa, P. Dreimaņa, K. Grāmatnieka, E. Raistera un V. Hāznera izsmeļošie raksti, sākot ar sociālistiskā reālisma jēgu un nobeidzot ar atmiņu skicējumiem. Visubeidzot jāatzīst, ka arī „Brīvā Vārda" techniskā apdare atstāj ļoti solīdu ispaidu, kaut ievietotie foto uzņēmumi vietām ir pabāli. Biļetena atsevišķa numura cena ir 50 centi un tas pagaidām iznāk divas reizes gadā. Ar pašu preses darbinieku lielāku atbalstu šim svētigajam izdevumam vajadzētu iznākt vismaz 4 reizes gadā. Redakcijas adrese: Raimunds Čaks, 9534 W. Harrison Ave., West Alils 19, Wis. U.S.A.

A. Kalniņš.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainišu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar galsa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINIŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Gas minēšanas jāpieņem: Mūžējā Āvotā un Latvijā.

Ir pienācis laiks, ka mums daudz vairāk jāpalīdz savām nacionālajām organizācijām un to vaditājiem, — daudz vairāk nekā līdz šim. Ar nobalsošanām un runām ir par maz. Daudz konkrētāk. Draudzes un organizācijas nesamērīgi daudz laika un līdzekļu patērē visādām vietējām būšanām. Tur gandrīz viss tiek plānots un darīts tikai šai nedēļas nogalei, sanāksmei, dievkalpojumam, izpriecai. Jājautā — vai arī ar namu un baznīcu pirkšanu un būvēšanu tiek kaut cik pakalpots Latvijas atbrīvošanai un latviešiem kā tautai? Arī tas ir, tā sakot, patēri tam uz vietas. Un ar šo vietējo sarīkojumu un saimniecisko pasākumu organizēšanu un pirkšanu un naudas krāšanu un dzīšanu, draudzes un organizācijas ir tik iestigušas līdz kaklam, ka tās vairs ne īsti zina, ne interesējas, — kas notiek un notiks ar Latviju un latviešu tautu. Ne paliek pāri arī enerģija, ne ari naudas līdzekļi darīt kaut ko vairāk. ALA un LNAK var vaidēt savu vaidāmo, ka nav ne līdzekļu, ne cilvēku darbam, kas jādara šodien, rīt un parīt tur, kur mums būtu jādara vispirmā kārtā.

Vai nebūtu iespējams, ka katra draudze, katra organizācija no katra dievkalpojuma, no katras sanāksmes, no katra koncerta, no katras teātŗa izrādes nosūtītu vismaz desmit dolarus ($10,-) ALA's vai LNAK Informācijas fondiem, kas vienmēr ir cīnījušies un cīnās ar līdzekļu trūkumu, kad jāizved pāsākums pret Maskavas mieliem un prasībām.

Otrkārt, organizācijām un draudzēm uz vietām būtu pašām jārada un jāveido savas Informācijas kopas, kas saziņā ar ALA'u vai LNAK spētu veikt uzdevumus uz vietas.

Lai draudzēm un organizācijām rastos „sirdsapziņa", ka ir lietas, ko mums kā latviešiem un kā cilvēkiem ir jādara kā visupirmās, **mums visiem jāatjauno un, ja nav ko atjaunot, jāatrod kāda kopīga „sirdsapziņa", kuŗu mēs visi bez atlikuma jus. tu. Un šo visu kopējo „sirdsapziņu" citiem vārdiem sauc par kādas tautas vai sabiedrības ideoloģiju.**

Tā nav vēl ideoloģija, ko mēs griežam kā nodeldēti gramofoni un stāstām paši sev un svešajiem, savās svinīgajās sanāksmēs, ka mums uzbruka Maskavas tanku un ķeksīšu tūkstoši, ka mūs okupēja, simtus tūkstošus mūsu tautas aizveda un nobadināja Sibirijas verdzībā, mūsu valsti iznīcināja, mūsu kultūru sabradāja, un ka Maskavas kolonisti un viņu galuleiši turpina to pašu Latviju arī šodien. Tā ir tikai mūsu sūdzība un apsūdzība.

Kas ir ideoloģija? Ideoloģija ir izvērtēta un izplānota ideju un morāliski-vērtību, normu un pienākumu kopsumma, ko sabiedrība un tās atsevišķie locekļi ir uzņēmušies par savu dzīvošanas un darbošanās ceļu un ko viņi stāda un patur augstāk par personīgas patikšanas vai nepatikšanas momentiem.

Ideoloģija savā ziņā reizē ir arī māciba un zinātne par ideālam un to pielietošanu īstā laikā, vietā un veidā. Idejas ir ieroči. Varenākas par atombumbām. Ne par veltī Maskava sargā savā koloniju imperijā paklautos no ārpasaules ziņām, domām, idejām, no ārpuses grāmatām, radio ziņām, no satikšanās ar brīvo zemju cilvēkiem. Maskavieši zina, ka brīvības idejas ir spridzinājušas varmākas un to troņus. Tās turpina un turpinās spridzināt tautu cietumus un dzelzs aizkarus. Šodienas komūnisma lielākais ienaidnieks ir — brīviba.

CEĻA VĀRDI

Paša darīts launums, kaut arī gainoties — kā smagums nospiež atmiņu; ciests launums top viegls, atmiņa vēršas labumā.

☆

Milestība nevar ņemt, kā grib, — tikai dot.

☆

Jo kuŗš lielāks, jo lietiškāks pret sevi.

☆

Kad tu gribi pacelties, tev ir viens ceļš: nedomā par sevi, bet par visumu.

Rainis.

LĪDUMA

GAĻAS UN DELIKATEŠU VEIKALS,

363 RONCESVALLES AVE., TORONTO

SVAIGA UN ZĀVĒTA GAĻA. ● VISAS EIROPĀ PAZĪSTAMĀS ŠĶIRNES. ● BAGĀTĪGĀ IZVĒLE DELIKATESES UN UZGRIEŽAMIE.

TEL.: LE 2-8762.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)

ANGLIJAS RAŽOJUMI.

★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×

DAVID'S ECONOMY CENTRE,

231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),

TORONTO.

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVIZIJAS veikals - darbnīca

IERĪKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425

Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.

PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU

MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.

Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latvijā sasnieguši 10-12 dienās.

INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuŗu katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtin. izpildīšanas.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS

LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED.

Finanču pārskats uz 1960. gada 30. jūniju.

Aktīvs:		Pasīvs:	
Skaidra nauda kasē	$145.26	Akcijas	$2.017.88
Skaidra nauda bankā	$19.257.46	Noguldījumi	$102.485,75
Aizdevumi	$86.677.51	Aizņēmums	$1.040,00
Dalības nauda Co-op	$100.00	Nelaika A. Dzeņa konts	$110,00
Maksājumi	$99.00	Garantiju fonds	$326,37
Inventārs	$275.00	Izglītības fonds	$27,72
Kopā	$106.555,13	Skaidra peļņa	$547,41
		Kopā	$106.555,13

Ieņēmumu un izdevumu pārskats uz 1960. g. 30. 6.

Ieņēmumi:		
Dividendes	$2.00	
Aizdevumu rentes	$1.711,56	
Čeku konti	$63,30	
Dažādi ieņēmumi	$ $22,22	
Īpašu depozitu rentes	$16.66	$1.815,74
Izdevumi:		
Sludinājumi	$9,00	
Apdrošināšana	$146,00	
Noteva ligai	$24,96	
Kancelejas izdevumi	$67,23	
Noguldījumu un aizdevumu apdrošināšana	$198,05	
Rentes	$676,26	
Aizņēmumu rentes	$35,62	
Čeku konti	$47,92	
Pilnsapulces izdevumi	$58,29	
Nodoklis	$5,00	$1.268,33
Skaidra peļņa		$547,41

Biedru skaits 1960. gada 30. jūnijā	280
Organizāciju depozitu skaits	17
Noguldītāju skaits	151
Aizņēmēju skaits	109
Neaktīvi biedri	1

Kreditsabiedrības valde.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

ZIVJU SALĀTI

Zivju salāti ir ļoti patikami gan karstajās vasaras dienās, gan arī citā gada laikā vakariņās, kuras tad pasniedz ar sviestmaizītēm.

Salātu piedevas dod tiem labu, reizēm arī pikantu garšu, un salātu bļoda ir arī ļoti izskatīga krāsu dažādības dēļ. Zivju salātus sagatavo arī ar saknēm un pat augļu piedevām.

Zivju salātus gatavo kā no svaigām, tā konservētām zivīm. Var sagatavot salātiem arī jūras vēžu astītes.

LASIS AR SVAIGIEM KĀPOSTIEM

1 skārdene apm. 6—7 unces lasa, 1 ēd. kar. sakapātu vai sarīvētu sīpolu, 2 vidēja lieluma strēmelēs sagriezti zaļie pipari, 1 mārc. svaigu saēvelētu kāpostu, 2 ēd. kar. etiķa, 5 ēd. kar. salātu eļļas, 1 mārc. novārītu kartupeļu.

Lasi nosusina, izņem asaku un ādu, pieliek sīpolus, zaļos piparus un kāpostus, viegli izmaisa. Etiķi sajauc ar majonēzi un pievieno salātiem līdz ar kubiciņos sagrieztiem kartupeļiem. Pārmaiņas pēc vārītu kartupeļu vietā salātiem var pievienot franču gaumē — taukos ceptus kartupeļus, bet tādus pievieno īsi pirms pasniegšanas galdā.

LASIS AR BANĀNIEM

1 skārdene laša, 1 liels nogatavojies banāns, 3 ēd. kar. konservēta un gabaliņos sagriezta ananasa, 2 ēd. kar. sasmalcinātu selerija kātu, 2 ēd. kar. sasmalcinātu pipargurķīšu, 2 ēd. kar. majonēzes, sāls pēc garšas.

Lasi notecina uz sieta un izņem asakas. Banānu sagriež šķēlēs un sajauc ar ananasu. Pievieno lasi, seleriju un gurķīšus, pārkaisa sāli, pieliek majonēzi un viegli izmaisa.

LASIS AR TOMĀTIEM

2 skārdenes laša, apm. 6 unces katru, 1 mārc. sakapātu selerija kātu, 1 vidēja lieluma sasmalcinātu marinēts gurķis, 2 lieli tomāti, 3 ēd. kar. majonēzes.

Lasi nosusina un sadala gabaliņos, pieliek seleriju, gurķiti un sagrieztus tomātus, katru astoņās daļās, pievieno majonēzi un viegli izmaisa.

LASA - AUGĻU SALĀTI

2 skārdenes laša, 1 ēd. kar. citrona sulas, 2 nomizoti, sagriezti un no sēklām atbrīvoti apelsīni, 1 šķēlēs sagriezts banāns, 1 vidēja lieluma nomizots un sagriezts ābols, 2 unces nolobītu, uz pusi pārdalītu un apgrauzdētu mandeļu, 1 salātu galviņa, 4 ēd. kar. majonēzes.

Lasi nosusina un sadala gabaliņos, pārslacina ar citrona sulu, sajauc ar pārējām piedevām, pieliek sāli un majonēzi.

SARDIŅU SALĀTI

2 kārbiņas sardīņu, 2 lieli tomāti vai 4 mazi, 4 cieti novārītas olas, 1 vidēja lieluma saldais sīpols, 1 citrona sula, 6 pildītas olīves, 1 ēd. kar. majonēzes.

Sardines sakārto uz šķīvja ar tomātu šķēlēm un garnē ar salātu lapām. Olas un sīpolu smalki sakapā, sajauc ar citrona sulu un sāli pēc garšas. Pārkaisa sardiņu - tomātu sakārtojumam, garnē ar majonēzi un pildītām olīvēm.

SARDIŅU KARTUPEĻU SALĀTI

2 kārbiņas sardīnes, 1 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, ½ buntīte sagrieztu radīsu, 1 cieti novārīta un šķēlēs sagriezta ola, 6 ēd. kar. krējuma, sāls un pipari pēc garšas, vēl smalki sakapātas divas cieti novārītas olas, 1 sīpols.

Sardīnes nosusina un sagriež mazākos gabaliņos, pieliek kartupeļus, radīsus, sakapātās olas un sakapātu vai sarīvētu sīpolu, sajauc ar skābo krējumu un garšas vielām. Lai salātiem būtu pikantāka garša, mazliet var pielikt stiprās sinepes. Liek salātu traukā un garnē ar olu šķēlēm. Garnitūrai var arī izmantot pāris zaļus sardiņu.

ŽĀVĒTU SIĻĶU SALĀTI

1 mārc. žāvētas siļķes, 2 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, 1 vidēja lieluma sakapāts sīpols, 6 cieti novārītas un sakapātas olas, sāls un pipari pēc garšas.

Siļķēm novelk ādu un atbrīvo no asakām, sagriež mazākos gabaliņos, pievieno sakapātus sīpolus, sagrieztos kartupeļus un skābu krējumu, sajauktu ar sinepēm. Liek bļodā un garnē ar olu šķēlēm un sīpolu apļiem, kā arī ar pētersīļu lapiņām.

MARINĒTU SIĻĶU SALĀTI

2 marinētas siļķes, apm. 1 mārc., 1 vidēja lieluma sakapāts sīpols, 1 mazāks sīpols, 2 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, mazliet sinepes, 2 cieti novārītas olas un ¼ kv. skāba krējuma.

Siļķēm novelk ādu un atbrīvo no asakām, sagriež mazākos gabaliņos, pievieno sakapātus sīpolus, sagrieztos kartupeļus un skābu krējumu, sajauktu ar sinepēm. Liek bļodā un garnē ar olu šķēlēm un sīpolu apļiem, kā arī ar pētersīļu lapiņām.

AKMENS BUTES — APELSĪNU SALĀTI

1 mārc. svaigas butes, 1 mārc. spinātu, ½ sarīvēta sīpola, 2 nomizoti un gabaliņos sagriezti apelsīni, 1 vidēja lieluma tomāts, sagriezts gareniski šķēlēs, 2 ēd. kar. sarkanvīna, ½ mārc. saēvelētu kāpostu, 6 ēd. kar. majonēzes, sāls pēc garšas.

Buti novāra sāls ūdenī, noņem ādu un izņem asakas, pieliek pārējās piedevas un sajauc ar majonēzi. Spinātus izsautē un sakapā, pievieno salātiem un viegli izmaisa. Liek salātu traukā un garnē ar olu šķēlēm. Garnitūrai var arī izmantot pāris veselu sardiņu.

ŽĀVĒTU SIĻĶU SALĀTI

1 mārc. žāvētas siļķes, 2 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, 1 vidēja lieluma sakapāts sīpols, 6 cieti novārītas un sakapātas olas, sāls un pipari pēc garšas.

Siļķēm novelk ādu un atbrīvo no asakām, sagriež mazākos gabaliņos, pievieno sakapātus sīpolus, sagrieztos kartupeļus un skābu krējumu, sajauktu ar sinepēm. Liek bļodā un garnē ar olu šķēlēm un sīpolu apļiem, kā arī ar pētersīļu lapiņām.

AKMENS BUTES — APELSĪNU SALĀTI

1 mārc. svaigas butes, 1 mārc. spinātu, ½ sarīvēta sīpola, 2 nomizoti un gabaliņos sagriezti apelsīni, 1 vidēja lieluma tomāts, sagriezts gareniski šķēlēs, 2 ēd. kar. sarkanvīna, ½ mārc. saēvelētu kāpostu, 6 ēd. kar. majonēzes, sāls pēc garšas.

Buti novāra sāls ūdenī, noņem ādu un izņem asakas, pieliek pārējās piedevas un sajauc ar majonēzi. Spinātus izsautē un sakapā, pievieno salātiem un viegli izmaisa. Liek salātu traukā un garnē ar olu šķēlēm. Garnitūrai var arī izmantot pāris veselu sardiņu.

ŽĀVĒTU SIĻĶU SALĀTI

1 mārc. žāvētas siļķes, 2 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, 1 vidēja lieluma sakapāts sīpols, 6 cieti novārītas un sakapātas olas, sāls un pipari pēc garšas.

Siļķēm novelk ādu un atbrīvo no asakām, sagriež mazākos gabaliņos, pievieno sakapātus sīpolus, sagrieztos kartupeļus un skābu krējumu, sajauktu ar sinepēm. Liek bļodā un garnē ar olu šķēlēm un sīpolu apļiem, kā arī ar pētersīļu lapiņām.

MARINĒTU SIĻĶU SALĀTI

**2 marinētas siļķes, apm. 1 mārc., 1 vidēja lieluma sakapāts sīpols, 1 mazāks sīpols, 2 mārc. novārītu un sagrieztu kartupeļu, mazliet sinepes, 2 cieti novārītas olas un ¼ kv. skāba krējuma

PROVINCĒ NAV VAIRS INFICĒTA PIENA

iens ir ļoti izpla-rodukts, un pēc tatēts, ka katrs mērā patērē ap-u piena dienā.

niens diezgan āt-as baktērijas, tā-Ontario provincē ļoti maz izņēmu-ērizētu pienu.

as departaments ērību tam, lai patērētāji, būtu s veselībai. Tā ai provincē tika pastērizēšana. ās, ka, lietojot enu, tika konsta-imšanas gadiju-rkulozi u. c. sli-

Ontario veselības ministrs Metjūss B. Daimonds.

no galvenajām naziem bērniem. rizēts, ir ļoti ie-u organisms ne-aitīgajiem baci-tika konstatēti es gadījumi, ku-a nepastērizēts

rtamenta apga-ārvalde pienota-ecīgās instrukci-e to pildīšanu, tā seko piena strādātāju sani-em. No 490 On-ap 30% ir šīs zraudzībā. Pārē-us uzrauga vie-

tējo pašvaldību sanitārās komisijas. Tāpat departamenta sanitārā pārvalde uzrauga arī sanitāros inspektorus uz vietām un dod viņiem attiecīgos aizrādījumus un norādījumus.

Veselības departaments sadarbojas, kā ar provinces, tā ar federālo valdību lauksaimniecības departamentiem, kam arī ir sakari ar piena ražošanu un kvalitāti.

Ieinteresētajiem ieteicams tuvākus paskaidrojumus pieprasīt Division of Health Information, Ontario Department of Health, Parliament Buildings, Toronto.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest tēātrim, Toronto.
Piedāvā:
Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
ĪTVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
saistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

ZIGRIDA ALTRAKS,
Coxwell Ave., HO 3-7908
IĀ no 25. jūlija līdz 16. augustam, ieskaitot.

RENE ZELTIŅŠ,
ĀRSTE ZOBU SLIMĪBĀS,
tus katru dienu no pl. 9—12 un no 2—7.
stdienās Izņēmuma gadījumos.
augustam atvaļinājumā.
E AVE., HAMILTON, ONT., CANADA.
Tel.: JA 2-3314.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

NA, MODERNA VIESĪBU MĀJA
UET HALL TWENTY ONE
25 Church Street, Toronto.
sāda veida viesībām; bagātīgi klāti galdi
ņu gaumē. Sagādājam dzērienu atļaujas
s arī īrēt tikai zāles kā viesībām, tā deju
0016 vai HO 3-7234, prasot pēc Mrs. Priske.

E RIGA' DELIKATEŠU VEIKALS,
lles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
ĪTĀTE
ALDI, AUKSTĀS BUFETES.
O UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)
VIJA KRAUJIŅA.

FRIDS ART POTTERY
ĪDS JURŠEVSKIS
KAS DARBNĪCA - SALONS
T., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
vaja pietura rietumos no Lansdowne.
SKU, MODERNU KERAMIKU un citus
ĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
at dabūjami BILŽU LOGĀTI.

DĀVANĀM
JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Skaistajā 1000 salu apvidū
(THOUSAND ISLANDS)
Hotelī uz HAY SALAS
pie Gananoque Ontario.
½ jūdzi no pilsētas izīrējamas VASARNIEKIEM MĒBELĒTAS ISTABAS ar veļas, trauku, ledusskapju un laivu lietošanu.
IDEĀLA VIETA PELDĒŠANAI UN MAKŠĶERĒŠANAI.
Rakstīt: K. Kalniņš, Box 192, Gananoque, Ont.

Frizieris
PAULIS STRAZDIŅŠ,
292 DUNDAS ST., W.,
(pie Mc Caul), TORONTO
JOE MAN'S BARBER SHOP,
atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

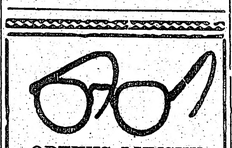

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

EM 8-3166 MĀJĀS RU 7-6338
Alexander's Body & Motor Service
SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUMOS NODARĪTO BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI
Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres regulēšana
26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS BRANTS

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ERĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
KONCERTU PROGRAMMAS,
SARĪKOJUMU BIĻETES,
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR. OETKER

Māte Latvijā meklē savu dēlu JĀNI REINHOLDU, Jāņa d., KALNIŅU, dzim. 1920. gada 23. aprīlī R:gā.
Ja kāds ko zinātu par viņu, lūgts rakstīt Ernai BAUGEREI, 39 WEST 3rd ST., HAMILTON, ONT., CANADA.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS
„LATVIAN ECHOES"
no Niagaras CHVC raidītāja
katru otrdienu no plkst. 8—9 vakarā,
uz viļņu garuma 1600 (ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese: 417 DOVERCOURT RD., TORONTO 3, ONT.

Meklē ARTURU, Jevgenija dēlu, LEJU, dzimis 1924. gadā Rīgā.
Ja kāda par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt: LA birojam ar Nr. 358.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112. Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 562 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11 — 1 dienā un divi reizes nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6 — 8. Draudzes darīšanas var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Aurorā, (Ill.), 24. jūlijā, pl. 3 p.p, 420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola.

31. jūlijā, pl. 10.00 dievkalpojums draudzes baznīcā. Pl. 10 bērnu svētki Šillera parka 13. nodaļjumā, kur pl. 2 p. p. būs dievvārdi. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luteriāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Ptehalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Minneapoles St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, **3152 S. 17th Ave.**

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 46382

Svētdien, 7. augustā, pl. 10.30 dievkalpojums Port Arturas Getzemanes baznīcā, prāv. A. Mitulis.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 31. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lūms, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

24. jūlijā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Sprediķos mācītājs V. Liventāls no Detroitas.

31. jūlijā dievkalpojums Saulainē.

7. augustā dievkalpojums Saulainē.

14. augustā, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

21. augustā dievkalpojums Saulainē.

Draudzes mācītājs, sākot ar 11. jūliju, sastopams Draudzes namā, 200 Balmoral Ave: piekt dienās no plkst. 2 p.p. līdz pl. 9 vakarā (telefons — WA 4-8537). Ja mācītājs nav sastopams savā dzīvoklī (tel. LE 6-2510), tad, steidzamības gadījumā var zvanīt uz Saulaini (tālsatiksme — 1VY 3, Ring 5).

Mācītājs vēlētos iekārtot sev atvaļinājumu, sākot ar 15. augustu. Ja vien iespējams, lūgums šai laikā nepieteikt amatdarbus.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 30. jūlijā, plkst. 7,30 vakarā dievkalpojums.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

ST. KATARINES

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Niagara Falls, Ont. — latviešu ev. lut. draudzē 7. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. Dziesmu grāmata.

Sv. Katarinas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 21. augustā, pl. 3.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDOŅĀ, ONT.

Svētdien, 31. jūlijā, plkst 10.30 katoļu dievkalpojums St. Marijas kapellā.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 31. jūlijā, plkst. 14, lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Timminsā svētdien, 14. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 21. augustā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Iesvētīti Sadberijā: Zina Apare, Verners Apars, Juris Āboliņš, Andrejs Segliņš.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 1-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

31. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 6. augustā, plkst. 3 p.p. svētbrīdis, Bērnu svētkus ievadot.

Montreālā, 13. augustā, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Montreālā 27. augustā, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.

Montreālā kristīti: 9. jūlijā Timotejs Kārlis Ozoliņš, Laimoņa Carļa un Birutas, dzim. Prūses, dēls; 9. jūlijā Benita Maira Prūde, Arvīda un Reginas, dzim. Juchnevičas, meita; Tērvetē 10. jūlijā Pēteris Uldis Valters, Ulža un Ausmas Anitas, dz. Vārpas, dēls.

No š. g. 5. septembra līdz 24. septembrim mācītājam piešķirts atvaļinājums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM IEGĀDĀJIETIES
GRĀMATAS

J. Klidzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MILESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tiņovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — esejas — PILSĒTAS UN CILVĒKI, br.	$2.75
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKACU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTETIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klidzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kilītis — ES KARĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNETĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBĒRAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪZA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKŅA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RIGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MILESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RIGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi auduma, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STORKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāde

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā, JĀNIS GAILĪTIS, 12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzņākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

SPORTS

JAUNS PASAULES REKORDS DESMITCIŅĀ

(mo) ASV vieglatlētu kvalifikācijas sacensībās olimpiskajai komandai blakus daudziem augstvērtīgiem rezultātiem reālizējās arī jauns pasaules rekords desmitcīņā. Rafers Džonsons 10 noteiktajās vieglatlētikas disciplīnās salasīja 8.683 punktus, pārspējot pagājušajā gadā krieva superatlēta Kuzņecova sniegumu par 326 punktiem. Arī 2. vietas ieguvējs, Formozas ķiniešu atlēts Jangs bija vienreizējā formā, par 69 punktiem pārsniedzot veco rekordu. Trešās vietas ieguvējs Fils Mulkejs ar saviem 7.652 punktiem nobālēja abu uzvarētāju priekšā, tomēr ieguva tiesības pārstāvēt ASV krāsas olimpiskajās spēlēs Romā.

Džonsona rezultāti atsevišķās disciplīnās ir: 100 m — 10,6; tāllēkšanā — 7,55; lodē — 15,85; augstlēkšanā — 1,78; 400 m — 48,6; 110 m barjerās — 14,5; diskā — 51,98; kārtslēkšanā — 3,97; šķēpā — 71,10 un 1500 m skrējienā — 5:09,9.

Sieviešu kvalifikācijas sacensībās ASV vieglatlētes sasniedza jaunu pasaules rekordu 200 m skrējienā: Vilma Rūdolfe 22,9.

Lieliskus rezultātus ziņo no Austrumvācijas, kur diska mešanā Doris Millere sasniegusi šī gada labāko rezultātu — 54,58 m, ierindojoties visu laiku labāko sarakstā 3. vietā. Lodes grūšanā Helga Hofmane sasniegusi 16,19 metrus.

Liels labu rezultātu birums sagaidāms jūlija otrā pusē no Eiropas valstīm, kad risināsies valstu meistarsacīkstes, kuŗās galīgā veidā izkristallizēsies komandu sastāvs olimpiskajām spēlēm.

TAMĀRAS PRESES JAUNS PASAULES REKORDS

(mo) Olimpiskās komandas kvalifikācijas sacīkstēs Maskavā 16. jūlijā Tamāra Prese lodes grūšanā pārspēja savu veco pasaules rekordu — 17,25 m, sasniedzot 17,42 m.

Kā zināms, Tamāras māsa Irēne ir pasaules rekorda īpašniece sieviešu pieccīņā ar 4.959 punktiem.

Kvalifikācijas sacensības Maskavā norisa no 15. līdz 18. jūlijam. Rezultāti rietumu pasaulē vēl nav zināmi, bet jau tagad var droši teikt, ka vieglatlētu komandas sastāvā būs arī vairāki latvieši, to starpā, protams, abas māsas Preses.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

31. jūlijā — Bērnu svētki Saulainē.
3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.
18. septembrī — gaidu organizācijas 50 gadu jubilejas atceres sarīkojums Lietuviešu zālē.
1. oktobrī Ņujorkas latviešu teātra viesizrāde.
8. oktobrī Linas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātra viesizrāde.
5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.

HAMILTONĀ

10. septembrī Hamiltonas DV gada svētki Royal Connaugth hotelī.
24. septembrī Ceļojošā teātra viesizrāde.
1. oktobrī Latviešu mednieku un makšķernieku balle.
2. oktobrī Plaujas svētku sarīkojums pēc dievkalpojuma baznīcas telpās.
15. oktobrī HMMK balle Reinbow zālē.
22. oktobrī draudzes dāmu kom. sarīkojums baznīcas apakšējās telpās.
29. oktobrī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" sarīkojums Reinbow zālē.
6. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
19. novembrī 18. novembra svinības Royal Connaugth hotelī.
3. decembrī Ziemasvētku tirdziņš baznīcas apakšējās telpās.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

LONDONĀ, ONT.

3. jūlijā — kotoļu dievkalpoj.

ST. KATARĪNES

2. [illegible] — Atlanta klubā Vanadžu kopas rudens sarīkoj.
10. septembrī Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta kluba telpās.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel zālē Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

KUBA SALDINĀS KOMŪNISTU ĶĪNU

Pret solītiem Pekingas kreditiem — Kubai garantēts 25 milj. dolaru zaudējums gadā.

Havanā. Kuba un komūnistu Ķīna nule kā parakstījušas tirdzniecības līgumu, pēdējai apsoloties iepirkt 500.000 to Kubas cukura gadā. Līgums parakstīts uz pieciem gadiem.

Sagaida, ka līguma parakstīšana ir bijis pirmais solis ceļā uz diplomātisko attieksmju nodibināšanu starp abām valstīm. Arī diplomātisko attieksmju atsākšanai ar Padomju Savienību ceļu iemina tirdzniecības līgums, krieviem apsolot iepirkt 1 milj. tonnu cukura gadā uz pieciem gadiem.

Kubas valsts kasei darījums ar komūnistu Ķīnu nav nekāds izdevīgais, ja atceras, ka Sav. Valstis par katru iepirkto mārciņu maksāja divus centus vairāk par starptautiskā tirgus cenu. Cukura līgums ar komūnistu Ķīnu Kubai maksās 25 milj. dolaru gadā, salīdzinot ar līdzšinējie ienākumiem. Līgumu parakstot, komūnistu Ķīna apsolījās par 20% ievestā cukura maksāt dolaros, par pārējo — ar saviem ražojumiem. Kastro veikals ar Pekingu ir tāds pats, kādu Kuba nesen noliga ar Padomju Savienību. Arī pēdējā solījās dolaros maksāt vienīgi par 20% ievestā cukura, pārējo atlīdzinot ar mašīnām un dažādām jēlvielām. Sekojot Padomju Savienības paraugam, komūnistu Ķīna Kubai apsolījusi arī zināmu kreditu, tādējādi atļaujot pēdējai iepirkt „veselas fabrikas" (Padomju Savienība Kubai piešķira kreditu 100 milj. dolaru apmērā). Ar Padomju Savienības kreditu Kuba jau paspējusi nopirkt 32 fabrikas — 7 Padomju Savienībā, 8 — Čechoslovakijā, 5 Austrumvācijā un 12 Polijā. Minēto valstu tehniskie lietpratēji palīdzēšot arī fabrikas uzstādīt.

SUSLOVS VIĻŅĀ

KOMŪNISTU PARTIJAS TEORĒTIĶIS ARVIENU BIEŽĀK REDZAMS PIE CHRUŠČEVA LABĀS ROKAS.

Maskavā. Kopš nenotikušās valdību galvu konferences šī gada maijā Parīzē, Padomju Savienības mūžīgi plūstošajā hierarchijā lielas kāpšanas spējas parādījis partijas teorētiķis un prezidija biedrs Suslovs. Ir iemesls domāt, ka bēdīgi slavenā Parīzes konferences izjaukšana ir lielā mērā Suslova nopelns.

Lai gan Suslovs vienmēr ir bijis padomju publikas acīs, pēdējās nedēļās viņa fotografiju paradīšanās Pravdā kļuvusi sevišķi jūtama. Tieši proporcionāli ar Suslova slaviņāšanu Pravdā pavairojušies viņa publiskie pienākumi — Chruščevu cildinošas runas, kuŗās Suslovs Chruhčevam piedēvē gandrīz vai Staļina izmērus gudrībā, draudzībā, miera milestībā u.t.t., zīmīgi atgādinot kāda vēl tikai nesen publiski nozākāta kulta atdzimšanu.

Visai tipisku Chruščeva dievināšanas runu Suslovs teica pagājušās nedēļas nogalē Viļņā, atzīmējot divdesmito gada dienu kopš Baltijas valstis pakļautas Padomju Savienībai. (Jau fakts vien, ka Suslovs tika sūtīts uz Viļņu kā Padomju Savienības valdības pārstāvis, pierāda viņa pēdējā laika augšanu).

Runādams Viļņā, Suslovs deklarēja, ka vienīgi Chruščeva gudrība un Padomju Savienības militārā varenība pasargājusi pasauli no jauna kara. „Ciņā par mieru vislielākie nopelni ir Chruščevam," sacīja runātājs. Viņš darot titānisku darbu, atverot acis tiem, kas līdz im esot bijuši maldināti. Viņš atklājot ienaidnieku māchinācijas un parādot pasaulei taisnību un patiesību par padomju zemi un komūnistu cenšanos pēc miera un draudzības.

ATZINĪBA PAR DZĪVĪBAS GLĀBŠANU

ASV jendas pr-ks A. Artmanis ASV skautu pārvaldes uzdevumā uzrunā apbalvotos J. Meiju un Ģ. Ķesteri. Skautu pr-kam blakus 3. skautu novada māc. A. Piebalgs. Diplomu pasniegšana notika novada vadītāju nometnē pie Kalamazū.

ASV skautu organizācijas augstākā goda tiesa piešķirusi atzinības rakstus Ģirtam Ķesterim un Jānim Meijam par dzīvību glābšanu.

Abi dižskauti uzmodinājuši mājas iedzīvotājus, kad tā jau atradusies liesmās. Zēni izsaukuši ugunsdzēsējus un palīdzējuši ugunsapdraudētiem izkļūt pa mājas otrā stāva logiem, izglābdami vairākas dzīvības. Šo gadījumu ar rakstu un uzņēmumiem izcēla arī vietējā Kalamazū prese.

Ģirts Ķesteris ir virskopnieks Kalamazū Jelgavas 75. skautu vienībā un amerikāņu 1. klases dižskauts. Jānis Meija nieks un arī 1. klases dižskauts. Abi ir „brīvības skauti" latviešu skautu pakāpē.

V. B.

VASARA SAULAINĒ

„Esmu daudz ceļojis ,bet nekur neesmu juties tik tuvu dzimtenes krastam, kā Saulainē," tā šovasar teica kāds pazistams sabiedrisks darbinieks, kas bija ieradies Sv. Jāņa draudzes vasaras mītnē no Pensilvēnijas: „Ejot gar upmalu, man dažreiz liekas, ka esmu nonācis pie Gaujas, kur pavadīju savu bērnību." Tiešām — straujie upes ūdeņi, ziedošās pļavas, vietumis stāvie upes krasti un meža, kur rūgteni smaržo papardes un trūdošie koki, var ceļiniekam un vientulības maklētājam radīt iespaidu, ka viņš pārnācis dzimtenē, no kuŗas jau tik ilgi bijis šķirts.

Bet patiesībā ir divas Saulaines. Viena, kas saista klusuma un savrupības mīlētājus. Ir tiešām gandrīz neticami, ka nepilnas 60 jūdzes no Toronto, braucot pa pirmšķirīgu šoseju, ir iespējams atrast vietu, kur, ejot jūdzēm tālu gar upes krastu, nevar sastapt neviena cilvēka, tik putnus un zvērus, kas pamūk no gājēja un nozūd krūmu un koku biezoknī. Šai Saulainei līdzīgu vietu laikam gan būs grūti atrast starp citām vietām, kur latvieši un latviešu bērni pulcējas nometnēs un vasaras atpūtā.

Otra Saulaine skan līksmās bērnu čalās un jaužu valodās. To mēs mācāmies pazīt lielajā telšu nometnē, kur katru vasaru pulcējas latviešu bērni un jaunieši ne vien no Toronto, bet arī no citām Kanadas un ASV pilsētām. Daudzi no tiem Saulaines nometnē ir „izauguši". Daži no audzinātiem kļuvuši par audzinātājiem, vadītāja palīgiem. To vidū šogad redzam Andri Neimeri, Imantu Hausmani, Valdi Celmu un Inesi Akmeni; jau vairākus gadus no tālās St. Luisas uz Saulaini brauc arī Ilze Mīlenbacha; tagad šīs čaklā, sirsnīgā meitene ir jau citu meitenu vadītāja. Visi bērni, kas pulcējas nometnē, ir brūni un saulē iedeguši kā čigāni. Tie ir norūdījušies un pieraduši pie visādiem laika apstākļiem, jo Saulaines pārvalde gādā par to, lai uzturēšanās laiks netiktu ierobežots, lai tie, kam līdzekļi to atļauj, varētu Saulainē palikt visu vasaru.

„Tas prasa līdzekļus," saka Saulaines pārvaldes priekšnieks E. Buka, „un bieži vien jādomā, kur tos ņemt? Šovasar, piemēram, nometnotāju skaitam pastāvīgi pieaugot, esam iegādājušies papildus teltis par vairāk simt dolariem. Agrāk tās aizņēmāmies no armijas. Tagad iegādājāmies paši. Ir labi, ja neesi atkarīgs no citu žēlastības."

Sazināsies ar sauli

Amerikāņu zinātņu vīriem izdevies konstruēt radara aparātu, ar kuŗa palīdzību nodibināts kontakts ar sauli. Izmēģinājumus ar šo aparātu izdarījuši zinātnieki Stanforda universitātē. Ultraīsviļņu gaŗums bijis turpat 300 miljonu kilometru. Ar šo aparātu būšot iespējams noteikt atmosfaiŗas un gaisa ietekmi no saules uz zemi, īpaši saules plankumu parādīšanās periodā.

GRĒKS UN TĀ IZPIRKŠANA

(Pārnesums no 4. lpp.)

da jēdzienu nevar aizstāt Dievu," saka Moellers.

Saduršme starp aklās paklausības zvērestu un sirdsapziņu, domājams, ir radījusi ne vienu vien smagu dvēseles cīņu nacionālsociālistu varas laikā vācu armijā, un šis fakts, varbūt, ir pamudinājis arī Šāperu risināt šo problēmu savos romānos.

Autors labi pārzina Baltijas vēsturi. Sevišķi bieži viņš runā par Aleksandra III rusifikācijas politiku un pārkrievotāju cenšanos padziļināt plaisu starp vācieši no vienas puses — un latviešiem vai igauņiem no otras puses. Romānā ir viens otrs interesants sikums no Baltijas vēstures: vācu muižnieku privilēģijas Baltijas zemēs bija tik lielas, ka pat absolūtajam monarcham Aleksandram III bija jāapstājas to priekšā: viņš nevarēja atcelt viņa rusifikācijas politikai naidīgo grāfu Tizenhauzenu no igauņu bruņniecības vadītāja posteņa. Sevišķi daudzi vēsturiski sikumi ir minēti sakarā ar 1905. gada revolūciju. Kaut gan romāna darbība risinās tanī Vidzemes daļā, kur vairākumā igauņu tautības iedzīvotāji, tomēr bieži ir minēti arī latviešu vārdi.

Autoru nodarbina arī politiskas problēmas, piemēram, par vācu muižnieku likteņigo stāvokli krustceļos starp barbariskajiem austrumiem un rietumu kultūru. Šo savu stāvokli, pēc autora domām, vācu muižnieki tomēr nav izpratuši. Autors cenšas būt objektīvs un liek dažādām personām savā romānā aizstāvēt pilnīgi pretējus uzskatus, bet starp rindiņām var nojaust arī autora paša domas. Viņa spriedums par Baltijas muižniekiem, pat to liberālāko daļu ir diezgan nesaudzīgs: **„Visas viņu domas un jūtas grozās ap vienu centrālo ideju — viņu misiju būt kungiem šinī zemē."**

Dzīvi tēlota divu pretēju pasauļu domu izmaiņa romāna beigās Ovelakera sarunā ar igauņu studentu. Students runā par igauņu tautas brīvības tieksmēm un viegli ironizē par vācu kultūras misiju. Ovelakers savā atbildē ar zināmu rūgtumu pasvītro, ka abām tautām — igauņiem un vāciešiem — ir tiesības mīlēt to zemi, kuŗā tos ir nostādījusi vēstures gaita, kuŗā tie ir pārdzīvojuši labus un launus laikus . . . un kuŗa tām abām ir dzimtene.

pirkšanu, saka: „Saulaine uz to liktās ceribas ir simtkārtīgi attaisnojusi: Tai ir priekšrocības, kādas par naudu nav nopērkamas. Mēs, cilvēki, varam uzcelt un nojaukt mājas, ierīkot sporta laukumus un citas labierīcības. Bet mēs nevaram izrakt skaistu, zīvīm bagātu upi. Mēs nevaram apkārtnei piešķirt to pirmatnējo skaistumu, kāds ir Saulaines kalniem, mežiem un ziediem bagātām pļavām. Saulaine nav rūpīgi iekopts ģimenes dārziņš, un, mēs to arī nevēlamies par tādu padarīt. Dabas skaistums, kāds ir Saulainei, ir neatmaksājams. Mums Saulaine nav jāreklāmē. Kas to vienreiz apmeklējis, atradīs arī ceļu uz to otrreiz."

V.

IZCIŅĀ ARĪ RĪGAS KAUSS

Kā jau iepriekš minēju, es negribu vienā reizē nākt klajā ar visiem mūsu labvēļu pieteiktajiem laipniem ziedojumiem 1960. gada Kanadas makšķernieku derbija uzvarētāju apbalvošanai.

Šoreiz minēsim tikai vienu lielāku kausu, ko laipnā kārtā pietecis O. Zvirgzdgrauds, kuŗa latviešu makšķernieku nometne Rīga pie romantiskā Bakstera ezera īsā laikā kļuvusi par Toronto, Hamiltonas un St. Katerīnas makšķernieku Meku un Medīnu. O. Zvirgzdgrauds savu sudraba kausu dāvājis tam makšķernieka kam, kas Bakstera ezerā un tam tuvajos ūdeņos šogad izvilks lielāko sporta zivi.

Mans pēdējais apciemojums Rīgā aprobežojās ar fiksu ielēkšanu laivā, enerģiski mētājot spiningu uz visām četrām debesu pusēm. Man tas jādara, jo ar praktiskiem darbiem šogad esmu pavisam atpalicis tālumnieks.

Isajā preses konferencē pie laivu stekiem tomēr noskaidrojās, ka Rīgai šogad gaidāmi daudzi jauni un veci, tuvi un tāli ciemiņi. Redaktors Jēkabs Vītols pārbaudīšot Bakstera ezera ūdeņus augusta sākumā. Kādu nedēļu vai divas Rīgā atpūtīsies un pirmos soļus spert makšķernieka gaitās šogad taisās arī mans draugs red. Maksis Čulītis. No tāliem ciemiņiem kājas uz Rīgu auj žurnālists Elgūts no Čikāgas, bet pats tālākais ciemiņš droši vien būs Zigurds Mejķis. jo viņa pastāvīgās mājas patlaban ir pašā Klusā okeana malā Sanfrancisko. Arī Dr. Zigrīda Altraka, izlutināta ar Zviedrijā dabūtajiem labajiem līdaku lomiem, pēc pirmā Rīgas apmeklējuma apliecina: „Šinī ezerā zivis ir. Gan mēs viņas dabūsim laukā."

Es ceru ka nākamajā nedēļā varēšu nākt dienas gaismā ar mūsu dižsacensības oficālajiem noteikumiem. Lai sacensību vērtējumā būtu pārstāvēti arī mūsu organizētie makšķerēšanas sporta darbinieki, tad esmu paredzējis tiesnešu kollēģijā talkā aicināt arī Hamiltonas un St. Katerinas klubu pārstāvjus. Kungs V. Zvejnieks droši vien tiks nominēts par bezpartējisko tiesnešu kollēģijas prezidentu daudz ātrāk nekā Niksons, Rokfellers vai Kenedijs drusku augstākā amatā mūsu kaimiņu republikā pāri Ontario ezeram.

KANADAS NIKNĀKĀ CINĪTĀJA ONANISI LĀSIS

Šodien man jums jāziņo par jaunu latviešu makšķerēšanas čempionu. Viņa izmaksķerētā zivs ir tik neparasta un reta, ka pagaidām šinī klasē vēl neviens biķeris nav pieteikts. Ir ļoti iespējams, ka mūsu tautieša laimīgais loms to šogad ierindo ne vien Ontario, bet visas Kanadas meistara godā. Izrādās, ka tautietis Alberts Viksne, kas dienišķo doláru taisa Norsbejā, ir pratis izvilkt 7 mārciņas smagu zivi, ko indiāņi sauc par onanisi (Ouananiche). Šī zivs patiesībā ir Atlantijas lasis, kas Atlantijas okeana ūdeņus nav redzējis, nevar vai negrib redzēt. Katrā gadījumā Onaniši lasis ir Kanadas makšķernieku augstākās padomes vērtējumā pati sirdigākā cīnītāja un tādēļ droši vien arī pati dižciltīgākā sporta zivs šajā zemē. Tos laimīgos makšķernieku, kas katru gadu tiek pie pāri par 5 mārciņu smagiem onanisi lomiem, var mierīgi saskaitīt, iztiekot ar abu un dažreiz tikai vienas rokas pirkstiem.

Onaniši jeb iekšzemes lasis ir, kā jau minēju, tas pats Atlantijas okeana lasis, kas kādreiz aizvēsturiskos laikos nošķirts no jūras un piemērojies dzīvei saldākos ūdeņos. Ontario provincē šis saldūdeņu lasis sastopams tikai pāris ezeros. Alberts Viksne pie savējā ticis Trautleikā. Mūsu jaunais čempions pastāsta, ka saldūdens laši Trautleika ūdeņos ielaisti pirms apm. 25 gadiem. Sirdīgie vecīši pārvietoti no Kvebekas Sv. Džona ezera. Ontario makšķerēšanas noteikumos paredzēts, ka drīkst izvilkt tikai 1 onaniši lasi dienā. Tā nav, ka Alberts Viksne ir pirmais latvietis, kas ticis pie šī laša Hamiltonas māla baložu šaušanas meistars Žigurds Jakovics 9 dienu ilgā atvaļinājumā pacietigi pie ezera sēžot, noķēra vairākus šos ar atomenerģiju pielādētos lasēnus. Zigurdam pacietībā nopietna sāncense bija viņa daiļā dzīves biedre, kas palīdzēja viram nīkt, un tā uz Hamiltonu aizceļoja divi pavisam smuki eksemplāri, viens turpat 5 mārciņas smags, bet otrs 3½ mārciņu smags lasēns.

UZMANĪGI AR STORĒM

Pagājušā gadā mēs pieminējām dažu mūsu tautiešu piedzīvojumus ar storēm (sturgeon). Torontiešiem sniedzamības robežās labākā storu makšķerēšanas vieta ir Otavas upē pie Temiskamingas. apm. kādas 40 jūdzes no Norsbejas. Tur ir izredzes izvilkt no 5 līdz 50 un vēl vairāk mārciņu smagas zivis. Ir nepārprotami pierādīts, ka Otavas upē vēl šodien ir ielāgs skaits pat pāri par 100 mārciņām smagas stores, bet tās atturas no aizsprosta šķērsošanas. Otavas upē stores atļauts makšķerēt no 15. jūnijā līdz 14. maijam, citur cauru gadu. Drošības dēļ labāk pašķirstiet noteikumu grāmatiņu! Mūsu jaunais draugs Alberts Viksne pastāsta, ka uz storēm lietā var likt divrocīgo jūras makšķeri. Nebūs nemaz jākaunas, ja spolei uzliks 30 līdz 75 mārciņu izturības auklu. Teorētiski stori jau varētu arī izvilkt ar 4 mārciņu auklu, bet tanīs vietās, kur tās ķeras, ir mutuļojoša straume, kur ar laivu nevar piebraukt, un tāpēc vajadzīga stipra aukla, lai neļautu storei ieskrieties pa straumi uz leju. Ja kāds nākamā gadā mētas ielaisti pirms apm. 25 gadiem. Sirdīgie vecīši pārvietoti no Kvebekas Sv. Džona ezera. Ontario makšķerēšanas noteikumos paredzēts, ka drīkst izvilkt tikai 1 onaniši lasi dienā. Tā nav, ka Alberts Viksne ir pirmais latvietis, kas ticis pie šī laša Hamiltonas māla baložu šaušanas meistars Žigurds Jakovics 9 dienu ilgā atvaļinājumā pacietigi pie ezera sēžot, noķēra vairākus šos ar atomenerģiju pielādētos lasēnus. Zigurdam pacietībā nopietna sāncense bija viņa daiļā dzīves biedre, kas palīdzēja viram nīkt, un tā uz Hamiltonu aizceļoja divi pavisam smuki eksemplāri, viens turpat 5 mārciņas smags, bet otrs 3½ mārciņu smags lasēns.

UZMANĪGI AR STORĒM

Pagājušā gadā mēs pieminējām dažu mūsu tautiešu piedzīvojumus ar storēm (sturgeon). Torontiešiem sniedzamības robežās labākā storu makšķerēšanas vieta ir Otavas upē pie Temiskamingas. apm. kādas 40 jūdzes no Norsbejas. Tur ir izredzes izvilkt no 5 līdz 50 un vēl vairāk mārciņu smagas zivis. Ir nepārprotami pierādīts, ka Otavas upē vēl šodien ir ielāgs skaits pat pāri par 100 mārciņām smagas stores